

Schola Europaea / Office of the Secretary-General

Pedagogical Development Unit

Ref.: 2022-11-D-30-hr-2

Orig.: HR

Silabus hrvatskog kao prvog jezika na predškolskoj i osnovnoškolskoj razini

Syllabus for Croatian Language I – Nursery and Primary Cycles

---

Approved by the Joint Teaching Committee on 9 and 10 February 2023 in Brussels (Hybrid)

Entry into force: on 1 September 2023

Sadržaj

1. Uvod.....	3
2. Opći ciljevi.....	11
2.1. Opći ciljevi predmeta	12
3. Didaktička načela	14
3. 1. Predškolska razina.....	14
3. 2. Osnovnoškolska razina	17
4. Ciljevi učenja	18
4. 1. Predškolska razina.....	18
4.2. Prvi ciklus (P1-P3).....	21
4. 3. Drugi ciklus (P4-P5)	22
5. Sadržaji.....	23
5.1. Prvi ciklus P1 - P3.....	23
5. 2. Drugi ciklus P4 – P5.....	26
6. Vrednovanje	29
6. 1. Metode i načini vrednovanja u Europskim školama	30
6. 2. Opisi postignuća.....	30
7. Dodaci (Annexes)	37
7.1. Pomoćno sredstvo učiteljima	37

1. Uvod

Silabus hrvatskog kao prvog jezika na predškolskoj i osnovnoškolskoj razini sastavljen je prema smjernicama u nizu dokumenata. Ponajprije, sastavljen je prema odluci koju je donio Upravni odbor Europskih škola, a prema kojoj silabus mora biti strukturiran prema načelu stjecanja kompetencija. U tome je usklađen i s dokumentom *Competence-based syllabuses including assessment criteria and subject-related attainment descriptors* te osobito s dokumentom *Structure for all syllabuses in the system of the European Schools*. Spomenuti dokumenti bili su polazište za definiranje tema, općih ciljeva, operativnih ciljeva, didaktičkih preporuka te postupaka vrednovanja i ocjenjivanja u ovome silabusu. Kad je riječ o vrednovanju i ocjenjivanju, poštovane su preporuke iz dokumenata *The general marking scales of the European Schools ('Marking system of the European Schools: Guidelines for use') for the secondary cycle* i *The new school report for the primary cycle*, prema kojima su vrednovanje i ocjenjivanje vođeni također pristupom koji se zasniva na provjeri stjecanja predviđenih kompetencija.

Silabus je usklađen i sa suvremenim spoznajama u lingvistici, znanosti o književnosti te obrazovnim znanostima (posebno u području psihologije odgoja i obrazovanja, didaktike te metodike poučavanja hrvatskoga jezika i književnosti). U tome se smislu oslanja na sadržaj Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html).

Cilj je učenja i poučavanja hrvatskoga jezika, prema ovome silabusu, osposobljavanje učenika za učinkovito pisano i govorno sporazumijevanje na hrvatskome standardnom jeziku te osviješten odnos prema bogatstvu narječne raznolikosti hrvatskoga jezika kao jedne od sastavnica hrvatskoga jezičnog identiteta. Nadalje, cilj je razviti osviješten odnos prema hrvatskome kao materinskome jeziku, razumjeti njegov položaj u Europskoj uniji (a tako i u Europskoj školi) te poduprijeti njegov razvoj (vlastitim djelovanjem ili zauzimanjem za djelovanje stručnjaka) kako bi uspješno odgovarao svim komunikacijskim potrebama u suvremenome hrvatskom društvu.

Kad je riječ o općim ciljevima učenja i poučavanja hrvatskoga jezika u Europskoj školi, oni se odnose na osobni razvoj učenika u širem društvenom i kulturnom kontekstu, što uključuje razumijevanje okruženja i primjerenoga djelovanja u njemu, pri čemu učenici postaju svjesni bogatstva i različitosti europske kulture i društva. U okviru toga pluralizma sagledavaju i svoj nacionalni te građanski identitet. Cilj je također stjecanje kompetencija za cjeloživotno

učenje: sporazumijevanje na hrvatskome standardnom jeziku, društvene, estetske, kulturne i međukulturne kompetencije, učiti kako učiti, digitalna pismenost, inicijativnost, kritičko mišljenje, kreativnost, poduzetništvo i sl. (prema dokumentu: Recommendations of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006, 2018 on key competences for life-long learning).

Ovaj silabus daje značajan doprinos razvoju ne samo komunikacijskih kompetencija, već i društvenih i građanskih kompetencija te kulturnoj svijesti i izražavanju učenika. Numerički, statistički i znanstveni sadržaji u pisanim tekstovima, fizičkima ili elektroničkima, podupiru razvoj matematičkih, znanstvenih, tehnoloških i digitalnih kompetencija učenika. Stvaranje mogućnosti za individualno istraživanje i samostalno učenje pomaže učenicima u učenju kako učiti na načine koji najbolje odgovaraju predmetu kojeg uče i njihovim osobnim sklonostima.

Poučavanje materinskog jezika ima osobitu važnost u Europskim školama: od presudne je važnosti za utvrđivanje i učvršćivanje jezičnog i kulturnog identiteta učenika, čime se osigurava temelj za bavljenje drugim predmetima, osobito drugim jezicima i kulturama.

Nastava materinskog jezika trebala bi:

- razvijati sposobnosti učenika da učinkovito komuniciraju u govoru i pisanju te da slušaju i odgovaraju s osjetljivošću i razumijevanjem
- poticati učenike da budu entuzijastični, receptivni i educirani čitatelji
- pomagati u razvoju učenika prilikom primjene tih vještina u drugim kontekstima učenja
- obogatiti živote učenika omogućujući im iskustva pored onih s kojima se susreću u svakodnevnom životu te doprinijeti njihovu osobnom i društvenom razvoju.

Silabus je opremljen i Dodacima, koji služe kao pomoć učiteljima pri razradi ishoda učenja zasnovanoj na razvoju kompetencija.

The syllabus of the Croatian as a first language at the preschool and primary school level was created according to the guidelines in different documents. First of all, it was created according to the decision made by the Board of Governors of the European schools. According to the above mentioned decision, the syllabus must be structured in accordance with the principle of the competence acquisition. In this respect, it is harmonized with the document *Competence-based syllabuses including assessment criteria and subject-related attainment descriptors and especially with the document Structure for all syllabuses in the system of the European Schools*. The mentioned documents were the starting point for defining the topics, general goals, operational goals, didactic recommendations, as well as evaluation and assessment procedures in this syllabus. Regarding the evaluation and assessment, the recommendations from the documents *The general marking scales of the European Schools ('Marking system of the European Schools: Guidelines for use')* for the secondary cycle and the new school report for the primary cycle were respected. According to the mentioned documents, the evaluation and assessment are also guided by the approach which is based on the verification of the foreseen competence acquisition.

The syllabus is aligned with the contemporary knowledge in linguistics, the science of literature and educational sciences (especially in the field of educational psychology, didactics and teaching methods of the Croatian language and literature). In this sense, it relies on the content of the *Curriculum for the subject Croatian language for primary schools and high schools (gymnasiums) in the Republic of Croatia* (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html).

The goal of learning and teaching of the Croatian language, according to this syllabus is teaching pupils effective written and spoken communication in the standard Croatian language, as well as raising awareness of richness of the dialectal diversity of the Croatian language as one of the components of the Croatian linguistic identity. Furthermore, the goal is also developing a conscious attitude towards the Croatian as a mother tongue, understanding its position in the European Union (as well as in the European school), as well as support its development (by own activities or by interceding for the experts' activities) in order to successfully meet all the communication needs of the contemporary Croatian society.

Regarding the general goals of learning and teaching the Croatian language in the European School, they refer to the personal development of pupils in a wider social and cultural context, which includes understanding the environment and appropriate actions in it, whereby pupils become aware of the richness and diversity of the European culture and society. In the framework of this pluralism, they consider their national and civic identity. The goal is also

acquisition of competences for lifelong learning: communication in the standard Croatian language, social, aesthetic, cultural and intercultural competences, learning how to learn, digital literacy, initiative, critical thinking, creativity, entrepreneurship, etc. (according to the document: *Recommendations of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006, 2018 on key competencies for life-long learning*).

This syllabus makes a significant contribution to the development, not only of the communication competences, but also of the social and civic competences, as well as to the cultural awareness and expression of pupils. Numerical, statistical and scientific contents in written texts, physical or electronic, support the development of pupils' mathematical, scientific, technological and digital competences. Creating opportunities for individual exploration and independent study helps pupils to learn how to learn, in ways that suit in the best way to the subject they are studying and to their personal preferences.

Teaching the mother tongue is of particular importance in European schools: it is essential for determining and strengthening the linguistic and cultural identity of pupils, which provides the basis for dealing with other subjects, especially other languages and cultures.

Teaching the mother tongue should:

- develop pupils' abilities to communicate effectively in speech and writing and to listen and respond with sensitivity and understanding;
- encourage pupils to be enthusiastic, receptive and educated readers;
- assist in pupils' development when applying these skills in other learning contexts;
- enrich pupils' lives by enabling them to have experiences, in addition to those they have in everyday life, and to contribute to their personal and social development.

The syllabus is also equipped with Appendixes, which serve to help teachers in the elaboration of learning outcomes based on the development of competences.

Der Lehrplan für Kroatisch als erste Sprache für die Grundschule wurde gemäß den Richtlinien in einer Reihe von Dokumenten zusammengestellt. Zunächst wurde es gemäß dem Beschluss des Obersten Rates der Europäischen Schulen erstellt, wonach der Lehrplan nach dem Prinzip des Kompetenzerwerbs aufgebaut sein muss. Insofern ist es mit dem Dokument Kompetenzbasierte Lehrpläne einschließlich Bewertungskriterien und fachbezogener Leistungsdeskriptoren und insbesondere mit dem Dokument Struktur für alle Lehrpläne im System der Europäischen Schulen harmonisiert. Die genannten Dokumente waren der Ausgangspunkt für die Definition von Themen, allgemeinen Zielen, operativen Zielen, didaktischen Empfehlungen und Bewertungs- und Bewertungsverfahren in diesem Lehrplan. Bei der Bewertung und Beurteilung wurden die Empfehlungen aus den Dokumenten Die allgemeinen Notenskalen der Europäischen Schulen („Benotungssystem der Europäischen Schulen: Leitlinien zur Anwendung“) für den Sekundarbereich und Der neue Schulbericht für den Primarbereich beachtet, wonach sich die Bewertung auch an einem Ansatz orientiert, der auf der Überprüfung des Erwerbs der vorgesehenen Kompetenzen basiert.

Der Lehrplan orientiert sich an aktuellen sprach-, literatur- und erziehungswissenschaftlichen Erkenntnissen (insbesondere im Bereich der Pädagogischen Psychologie, Didaktik und Didaktik der kroatischen Sprache und Literatur). In diesem Sinne stützt es sich auf den Inhalt des Lehrplans für das Fach Kroatische Sprache für Grundschulen und Gymnasien in der Republik Kroatien (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html).

Das Ziel des Lehrens der kroatischen Sprache gemäß diesem Lehrplan ist es, die Schüler für eine effektive schriftliche und mündliche Kommunikation in der kroatischen Standardsprache zu schulen und sich des Reichtums der dialektalen Vielfalt der kroatischen Sprache als einer der Komponenten bewusst zu sein der kroatischen Sprachidentität. Darüber hinaus ist es das Ziel, einen bewussten Umgang mit Kroatisch als Muttersprache zu entwickeln, seine Stellung in der Europäischen Union (sowie in der Europäischen Schule) zu verstehen und seine Entwicklung zu unterstützen (durch eigenes Handeln oder durch Fürbitten für das Handeln von Experten), um alle Kommunikationsbedürfnisse der zeitgenössischen kroatischen Gesellschaft erfolgreich zu erfüllen.

Wenn es um die allgemeinen Ziele des Lehrens der kroatischen Sprache an der Europäischen Schule geht, beziehen sie sich auf die persönliche Entwicklung der Schüler in einem breiteren sozialen und kulturellen Kontext, der das Verständnis der Umwelt und angemessene Maßnahmen darin umfasst, wodurch die Schüler sich bewusst werden des

Reichtums und der Vielfalt der europäischen Kultur und Gesellschaft. Im Rahmen dieses Pluralismus betrachten sie ihre nationale und bürgerliche Identität. Ziel ist auch der Erwerb von Kompetenzen für lebenslanges Lernen: Kommunikation in der kroatischen Standardsprache, soziale, ästhetische, kulturelle und interkulturelle Kompetenzen, Lernen lernen, digitale Kompetenz, Eigeninitiative, kritisches Denken, Kreativität, Unternehmertum etc. (Dokument: Empfehlungen des Europäischen Parlaments und des Rates vom 18. Dezember 2006, 2018 zu Schlüsselkompetenzen für lebenslanges Lernen).

Dieser Lehrplan leistet einen wesentlichen Beitrag zur Entwicklung nicht nur von Kommunikationskompetenzen, sondern auch von sozialen und staatsbürgerlichen Kompetenzen sowie dem kulturellen Bewusstsein und Ausdruck von Schülern. Numerische, statistische und naturwissenschaftliche Inhalte in geschriebenen Texten, physisch oder elektronisch, unterstützen die Entwicklung mathematischer, naturwissenschaftlicher, technologischer und digitaler Kompetenzen der Studierenden. Die Schaffung von Möglichkeiten für individuelle Erkundung und unabhängiges Lernen hilft den Schülern zu lernen, wie sie auf eine Weise lernen können, die am besten zu ihrem Studienfach und ihren persönlichen Vorlieben passt.

Dem Unterricht der Muttersprache kommt in den Europäischen Schulen eine besondere Bedeutung zu: Er ist von entscheidender Bedeutung für die Feststellung und Stärkung der sprachlichen und kulturellen Identität der Schüler, die die Grundlage für die Auseinandersetzung mit anderen Fächern, insbesondere anderen Sprachen und Kulturen, bildet.

Der Unterricht in der Muttersprache sollte:

- die Fähigkeit der Schüler zu entwickeln, effektiv in Wort und Schrift zu kommunizieren und zuzuhören und sensibel und verständnisvoll zu reagieren;
- Schüler ermutigen, begeisterte, empfängliche und gebildete Leser zu sein;
- Unterstützung bei der Entwicklung der Schüler bei der Anwendung dieser Fähigkeiten in anderen Lernkontexten;
- das Leben der Schüler zu bereichern, indem sie ihnen ermöglichen, Erfahrungen zu sammeln, die sie im Alltag erleben, und zu ihrer persönlichen und sozialen Entwicklung beitragen.

Der Lehrplan ist auch mit Anhängen ausgestattet, die den Lehrern bei der Ausarbeitung von Lernergebnissen auf der Grundlage der Kompetenzentwicklung helfen sollen.

Le programme d'enseignement du croate langue première aux niveaux maternel et primaire a été mis en place selon les directives contenues dans différents documents. En premier lieu, il a été créé conformément à la décision prise par le Conseil supérieur des Écoles européennes, selon laquelle le programme doit être articulé conformément au principe de l'acquisition de compétences. A cet égard, il a été uniformisé au document Les programmes axés sur les compétences, y compris les critères d'évaluation et les descripteurs de niveaux atteints spécifiques à chaque matière, et surtout au document Structure pour tous les programmes au sein du système des Écoles européennes. Les documents mentionnés ont été le point de départ dans la définition, au sein de ce programme, des sujets, des objectifs généraux, des objectifs opérationnels, des recommandations didactiques, ainsi que des procédures d'évaluation. En ce qui concerne l'évaluation, les recommandations des documents L'échelle de notation générale des Écoles européennes (Lignes directrices pour l'utilisation du système de notation des Écoles européennes) pour le cycle secondaire et le nouveau rapport scolaire pour le cycle primaire ont été respectées. Conformément aux documents mentionnés, l'évaluation est également alignée à l'approche fondée sur la vérification de l'acquisition des compétences prévues.

Le programme est en alignement des connaissances contemporaines en linguistique, des sciences de la littérature et des sciences de l'éducation (notamment dans le domaine de la psychologie de l'éducation, de la didactique et des méthodes d'enseignement de la langue et de la littérature croates). En ce sens, il s'appuie sur le contenu du programme d'enseignement de la langue croate pour les écoles primaires et les lycées (gymnasiums) de la République de Croatie (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html).

L'objectif de l'apprentissage et de l'enseignement de la langue croate est, selon ce programme, d'enseigner aux élèves une communication écrite et orale efficace en langue croate standard, ainsi que de les sensibiliser à la richesse de la diversité dialectale de la langue croate comme l'une des composantes de l'identité linguistique croate. L'objectif est également de développer une attitude consciente envers le croate en tant que langue maternelle, de comprendre sa position au sein de l'Union européenne (ainsi qu'au sein de l'École européenne) et de soutenir son développement (par ses propres activités ou en soutenant les activités des experts) afin de répondre avec succès à tous les besoins de communication dans la société croate d'aujourd'hui.

En ce qui concerne les objectifs généraux de l'apprentissage et de l'enseignement de la langue croate au sein de l'École européenne, ils portent sur le développement personnel

des élèves dans un contexte social et culturel plus large, incluant la compréhension de l'environnement accompagnée d'actions appropriées, ce qui permet aux élèves de prendre conscience de la richesse et de la diversité présentes dans la culture et la société européennes. Dans ce cadre pluraliste, ils réfléchissent à leur identité nationale et civique. L'objectif est également l'acquisition de compétences pour l'apprentissage tout au long de la vie : communication dans la langue croate standard, compétences sociales, esthétiques, culturelles et interculturelles, apprendre à apprendre, culture numérique, initiative, esprit critique, créativité, esprit d'entreprise, etc. (selon le document : Recommandations du Parlement européen et du Conseil du 18 décembre 2006, 2018 relatives aux compétences clés pour l'éducation et la formation tout au long de la vie).

Ce programme contribue de manière significative au développement, non seulement des compétences de communication, mais aussi des compétences sociales et civiques, ainsi qu'à la conscience culturelle et à l'expression des élèves. Les contenus numériques, statistiques et scientifiques des textes écrits, en version papier ou électronique, favorisent le développement des compétences mathématiques, scientifiques, technologiques et numériques des élèves. La création de possibilités d'exploration individuelle et d'apprentissage autonome aide les élèves à apprendre comment apprendre, de la manière qui convient le mieux au sujet qu'ils étudient et à leurs préférences personnelles.

L'enseignement de la langue maternelle revêt une importance particulière dans les Écoles européennes : il est essentiel pour déterminer et consolider l'identité linguistique et culturelle des élèves, servant de base pour aborder d'autres sujets, notamment d'autres langues et cultures.

L'enseignement de la langue maternelle devrait :

- développer les capacités des élèves à communiquer efficacement à l'oral et à l'écrit et à écouter et répondre avec sensibilité et compréhension ;
- encourager les élèves à devenir des lecteurs enthousiastes, réceptifs et éduqués ;
- contribuer au développement des élèves lorsqu'ils appliquent ces compétences dans d'autres contextes d'apprentissage ;
- enrichir la vie des élèves en leur permettant de vivre des expériences s'ajoutant à celles qu'ils ont dans leur vie quotidienne, et de contribuer à leur développement personnel et social.

Le programme est également doté d'Annexes, qui servent à aider les enseignants dans l'élaboration des résultats d'apprentissage basés sur le développement des compétences.

2. Opći ciljevi

Dva su cilja Europskih škola; pružanje formalnog obrazovanja i poticanje osobnog razvoja učenika u širem društvenom i kulturnom kontekstu. Formalno obrazovanje uključuje stjecanje kompetencija – znanja, vještina i stavova u nizu područja. Osobni se razvoj odvija u različitim duhovnim, moralnim, društvenim i kulturnim kontekstima. Uključuje svijest o primjerenom ponašanju, razumijevanje okoline u kojoj učenici žive i razvoj njihovog osobnog identiteta.

Ova dva cilja njeguju se u kontekstu pojačane svijesti o bogatstvu europske kulture. Svijest i iskustvo zajedničkog europskog života trebali bi pobuditi kod učenika veće poštovanje prema tradiciji svake pojedine europske zemlje i regije, uz razvoj i očuvanje vlastitog nacionalnog identiteta.

Učenici Europskih škola budući su građani Europe i svijeta. Kao takvima, potreban im je niz kompetencija kako bi se mogli suočiti s izazovima svijeta koji se brzo mijenja. Europsko vijeće i Europski parlament usvojili su 2006. godine Europski referentni okvir ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Definirano je osam ključnih kompetencija koje su potrebne svim pojedincima za osobno ispunjenje i razvoj, za aktivno građanstvo, za socijalnu uključenost i za zapošljavanje:

1. komunikacija na materinskom jeziku
2. komunikacija na stranim jezicima
3. matematička kompetencija i temeljna kompetencija u znanosti i tehnologiji
4. digitalna kompetencija
5. učiti kako učiti
6. društvena i građanska kompetencija
7. smisao za inicijativu i poduzetništvo
8. kulturna svijest i izražavanje.

Silabusi Europskih škola nastoje razviti sve ključne kompetencije kod učenika.

2.1. Opći ciljevi predmeta

A) Predškolska razina

U poučavanju hrvatskoga kao prvog jezika u predškolskom razdoblju europskih škola ističu se sljedeći opći ciljevi (Silabus za rano obrazovanje, dalje EEC), uzimajući u obzir holističko načelo poučavanja: pripremiti djecu za sretan, zdrav, odgovoran i uspješan život; promicati razvoj djeteta kao osobe i njegovih raznih sposobnosti; podržati djetetov potencijal učenja; promicati djetetovo poštovanje prema drugima i okolini; poštivati i uvažavati kulturni i društveni identitet djeteta, njegove vrijednosti i vrijednosti drugih ljudi; promovirati europski duh. Pri definiranju općih ciljeva nastave hrvatskoga jezika na predškolskoj razini europskih škola polazimo od okvira sadržaja EEC-a: *1. Ja i moje tijelo, 2. Ja kao pojedinac, 3. Ja i drugi, 4. Ja i svijet*; s obzirom na to da svako sadržajno područje ima tri dimenzije: *Učiti biti, Učiti živjeti s drugima, Učiti raditi i znati*. Razvijanje komunikacijskih vještina na hrvatskom (književnom) jeziku kao prvom jeziku djeteta spada u 4. sadržajno područje EEC-a, tj. *Ja i svijet*, s glavnim ciljem razvijanja komunikacijskih vještina na hrvatskom (književnom) jeziku. U poučavanju hrvatskoga kao prvog jezika u prvom su planu i neki ciljevi iz drugih sadržajnih područja (npr. iz 1. područja *samosvijest*, iz 3. područja *svijest o naciji i državi, poštivanje svoje kulturne baštine*).

Opći ciljevi nastave hrvatskoga jezika na predškolskoj razini u Europskim školama su: razvijanje i održavanje pozitivnog stava prema hrvatskome kao prvom jeziku; razvijanje komunikacijskih vještina na hrvatskome jeziku; razvijanje verbalnih i neverbalnih komunikacijskih vještina; upoznavanje dječjih književnih/umjetničkih tekstova na hrvatskome jeziku; razvijanje kulturne kompetencije; poticanje kreativnosti, inicijative, suradnje i poduzetništva.

B) Osnovnoškolsko obrazovanje

U skladu s općim ciljevima i načelima Europske škole, silabus za predmet Hrvatski jezik na osnovnoj razini obrazovanja uključuje vrijednosti očuvanja vlastitog kulturnog identiteta u multikulturalnom okruženju, postizanje visoke razine komunikacijske sposobnosti u prvom jeziku, a prije svega toleranciju, pripadnost zajednici, osjećaj za bližnjega, razumijevanje i poštivanje svih jezika i kultura. Svrha obrazovanja, kako u hrvatskom obrazovnom sustavu, tako i u Europskoj školi, nije samo stjecanje širokog i kvalitetnog općeg obrazovanja za daljnje školovanje, već i formiranje cjelovite osobnosti djeteta.

Predmet Hrvatski jezik omogućuje formiranje osobnog, nacionalnog i građanskog identiteta te razvoj ključnih vještina cjeloživotnog učenja - posebice komunikacije na hrvatskom (književnom) jeziku, društvenih, estetskih, kulturnih i međukulturalnih vještina, učenja kako učiti, informatičke i digitalne pismenosti, samoinicijativnosti, kritičnosti, kreativnosti, poduzetnosti itd.

1. Učenici razvijaju pozitivan stav prema hrvatskom jeziku kao prvom jeziku i svjesni su važne uloge hrvatskog jezika u svojem osobnom i društvenom životu. Na taj način razvijaju jezičnu, nacionalnu i građansku svijest, poštovanje i naklonost prema drugim jezicima i narodima te interkulturalne i socijalne vještine

2. Učenici razvijaju sposobnost sporazumijevanja na hrvatskom jeziku i sposobnost primanja i stvaranja raznih tekstova

Učenici razvijaju pozitivan stav prema slušanju i čitanju tekstova. Kontakt s tekstovima za njih je potreba i vrijednost, pa i u slobodno vrijeme čitaju i slušaju tekstove (objavljene u raznim medijima).

Promišljeno i kritički prihvaćaju najrazličitije usmene i pisane nefikcijske tekstove – iz njih dobivaju pojedinačne informacije i šira znanja, a sve to koriste u svakodnevnom životu i samostalno šire koristeći razne priručnici; ovladavaju osnovnim pristupima slušanja i čitanja za učinkovito usvajanje informacija i time razvijaju svoju sposobnost učenja kako učiti. Tekstove također vrednuju i ujedno obrazlažu svoje mišljenje; prepoznaju subjektivne, propagandne i neistinite elemente u tekstovima te formiraju kritički odnos prema njima.

Promišljeno i kritički prihvaćaju umjetničke/književne tekstove hrvatskih i drugih autora (u prijevodu). Čitanje prepoznaju kao užitak, ugodno iskustvo. Ulaze u dijalog s umjetničkim tekstom i u dijalog o umjetničkom tekstu. Čitanje im nudi mogućnost oblikovanja osobnog i nacionalnog identiteta, širenja vidika i upoznavanja svoje kulture i kulture drugih u europskom prostoru.

Razvijaju spremnost za razgovor i dopisivanje te za govor i pisanje. Na taj način usmeno i pismeno izražavaju svoje misli, stavove, namjere, emocije, iskustva i znanja, pregovaraju i mirno rješavaju sporove u različitim životnim situacijama, stvaraju praktične sporazumijevanja, službene, stručne i (re)kreativne tekstove. Na taj način razvijaju svoje društvene, kulturne i estetske sposobnosti. Razumijevanje i vrednovanje stvaranja tekstova, s druge strane, potiče razvoj sposobnosti učenja kako učiti.

3. Učenici razvijaju komunikacijske vještine, tj. jezičnu (nominativnu, sintaktičku, ortografsku, stilsku i metajeziku sposobnost)

U ograničenoj mjeri upoznaju temeljna obilježja hrvatskog književnog jezika, te ih svjesno ostvaruju u svojim tekstovima i uspoređuju s obilježjima jezika odjeljka ili drugog jezika. Svoje znanje o njima dopunjuju korištenjem raznih priručnika.

4. Učenici stječu i osnovna književna znanja prihvaćajući umjetničke/književne tekstove

Smještanje teksta u vremenski i kulturni kontekst te književno znanje omogućuje im dublje doživljavanje, razumijevanje i vrednovanje umjetničkih tekstova.

3. Didaktička načela

3. 1. Predškolska razina

U ovom dijelu dani su prijedlozi kako bi učitelj trebao planirati i poučavati hrvatski - prvi jezik na predškolskoj razini, kako bi se postigli ciljevi nastave definirani silabusom. Preporučuju se metode i oblici, kako navode u EEC, pri čemu učitelj uvažava i hrvatsku tradiciju te korištenje posebnih nastavnih metoda i oblika pri razvijanju učenikove komunikacijske sposobnosti na hrvatskom jeziku. Ostvarivanje općih i operativnih ciljeva načelno je definirano za cijelo predškolsko razdoblje; to omogućuje učiteljima da autonomno biraju brzinu postupanja s ciljevima (i sadržajima), njihov redoslijed, a time i metode i oblike rada – vodeći računa o sredini iz koje djeca dolaze, razvoju, predznanju, potrebama, sposobnostima i očekivanja djece i njihovih roditelja.

Ciljevi poučavanja hrvatskog kao prvog jezika u predškolskoj dobi ostvaruju se tako da djeca, prema stupnju razvoja, mogu:

- slušati (i gledati) prigodne pročitane ili snimljene književne i neknjiževne tekstove i medijske sadržaje, razgovarati o njima i usmeno ih rekonstruirati
- sudjelovati u razgovoru s vršnjacima, učiteljem (postavljati pitanja, izražavati mišljenja, želje i odgovarati na pitanja i želje sugovornika)
- stvarati kratke jednojezične usmene tekstove - pričati o svojim doživljajima, opisivati bića i predmete
- "čitati" i "pisati" slova, riječi, kratke rečenice, kratke tekstove.

Razvijanje sposobnosti komuniciranja u slušnoj bilježnici (tj. slušanja, govora) ključni je čimbenik u razvoju djetetovih kognitivnih i komunikacijskih sposobnosti u predškolskom

razdoblju. Osobito je važno kod djeteta razvijati sposobnost razumijevanja riječi, rečenica i teksta, sposobnost slušnog i vizualnog opažanja, razlikovanja i analiziranja riječi i rečenica, kao i razvijati slušno, vizualno i prostorno radno pamćenje. Ovo vrijedi unatoč činjenici da dijete možda već ima ovu sposobnost u jeziku odjeljenja (sekcije) u određenoj mjeri ili vrlo dobro razvijenu. Svaki jezik ima specifičan sastav glasa i naglaska; glasovi se pišu različitim slovima i prema drugim pravilima itd.

U predškolskom razdoblju djeca razvijaju sposobnost doživljavanja, razumijevanja i vrednovanja umjetničkih i neumjetničkih tekstova slušajući/»čitajući« književne i neknjiževne tekstove i medijske sadržaje te govoreći/»pišući« o njima. U prvom planu je slušanje (i gledanje) učiteljevog pripovijedanja i čitanja tekstova, uz audio i video zapise, lutkarske predstave, crtane filmove, dječje filmove i sl. Brzina napredovanja ovisi o pojedinom djetetu ili njegovoj razvojnoj razini, ali od učitelja se očekuje da:

- razmatra individualizaciju i formulira primjerena očekivanja za svako dijete
- sustavno razvija djetetovu komunikacijsku sposobnost pomnim planiranjem aktivnosti, praćenjem djetetovih odgovora i unošenjem dobivenih informacija u daljnje planiranje (npr. poticanjem djeteta koje je sposobno za samostalno čitanje i pisanje - to će planiranje aktivnosti utjecati na njegovu daljnju motivaciju i kojom će nadograditi/poboljšati sposobnost)
- pri planiranju aktivnosti polazi se od djeteta odnosno njegove razvojne mogućnosti, iskustva i svijet koji ga okružuje
- priprema poticajno i sigurno okruženje za razvoj djetetovih komunikacijskih vještina, npr. učiniti knjige dostupnima ili kvalitetna, oblikovno i sadržajno raznolika lektira (treba pripremiti beletrističke i publicističke tekstove)
- potiče djetetovo zanimanje za slušanje, govor, čitanje i pisanje i primjereno odgovara na njegov interes za bilo koju komunikacijsku aktivnost
- omogućuje djetetu učenje jezika, razvoj govora, proširivanje rječnika, razvijanje razumijevanja, doživljavanja i vrednovanja pročitanoog te razvijanje pozitivnog stava prema čitanju uz pomoć društvenih i didaktičkih igara (npr. tematskim kockama, karticama) i dr. didaktički materijal odnosno drugim sredstvima (npr. uz pomoć lutke, s kladionicom sa slikovnim pismom, uz pomoć računala)

- omogućuje razvoj jezika u raznolikom okruženju (npr. u knjižnici)
- promiče razvoj aktivnosti prije čitanja i čitanja (npr. okulomotoričke vještine; koordinacija oko-ruka/prsti ili istovremeno praćenje otiska prstima i očima; širenje polja vida/čitanja; vizualna percepcija i razlikovanje; vizualno, slušno i prostorno radno pamćenje; upoznavanje pojma tiska; grafomotorika; hvat s dva prsta; fonološka svijest; orijentacija u tijelu, prostoru i papiru; pisanje različitim olovkama, u različitim položajima i na različitim površinama; pisanje elemenata slova; priprema za crtanje/»pisanje« (priprema za položaj površine za pisanje) i razvijanje abecednog znanja
- daje ohrabrujuću povratnu informaciju
- upoznaje djecu s korištenjem knjižne i neknjižne građe i različitih medija
- sustavno razvija kulturu čitanja odnosno pozitivan stav djeteta prema čitanju (unutarnja, vanjska i socijalna motivacija za čitanje)
- izbor visokokvalitetnih publicističkih i umjetničkih tekstova/književnih djela (estetskih tekstova sa stajališta teksta i slike) većinom hrvatskih autora, klasičnih i suvremenih djela
- pronalazi sadržaje primjerene dječjoj dobi, sposobnostima i interesima; i tekstove odgovarajuće duljine i formata (npr. slikovnica, knjiga s ilustracijama), pripremiti verzije iste priče s različitim ilustracijama i nekoliko slikovnica koje je ilustrirao isti ilustrator
- potiče djecu da ponavljanim slušanjem umjetničkog teksta stvaraju tekstualnu sliku, prepoznaju i imenuju književne likove, uočavaju i opisuju njihove osobine te ih povezuju sa svojim doživljajnim svijetom, razumiju priču/povežu pojedine događaje i obnavljaju/sažimaju ono što se događa, prepoznaju, imenuju i prikazuju temu, uočavaju gledište pripovijedanja, uočavaju i razumiju strukturu umjetničkog teksta, uočavaju i razumiju osobitosti jezika i stila umjetničkog teksta, pričaju o svojim idejama i doživljajima, pričaju priču iz različitih kutova, broje strofe u pjesmi, prikazuju početak bajke, nabrajaju neobične riječi, starinske riječi
- promiče razvoj multimodalne pismenosti, tj. čitanje i vizualnu pismenost (npr. sa slikovnicom bez teksta)

- potiče djecu da „čitaju“ znakove u okruženju i prelistavaju knjige ili „čitaju“ umjetničke i nefikcijske tekstove (npr. „čitaju“ beletrističke slikovnice – gledaju ilustracije i razgovaraju o književnim likovima i sl.) i „pišu“ umjetničke tekstove ("pisati", ilustrirati, igrati se riječima).

Učiteljevo usmeno prenošenje književnih i neknjiževnih tekstova i medijskih sadržaja povezano je s različitim nastavnim metodama (metoda višestrukog čitanja istoga teksta, čitanje u dodacima/metoda dugog čitanja i dr.); također s metodom obiteljskog čitanja (npr. ruksak za čitanje, čitanje za predškolsku čitateljsku značku).

3. 2. Osnovnoškolska razina

Temeljni cilj poučavanja hrvatskog jezika na osnovnoškolskoj razini obrazovanja u Europskoj školi je odgajati jezično i nacionalno osviještene, samopouz dane i tolerantne učenike koji će ujedno biti i kultivirani sugovornici, govornici i pisci te kritički slušatelji, čitatelji i gledatelji raznovrsnih publicističkih i umjetničkih/književnih tekstovi. Ostvarenje općih i operativnih ciljeva načelno je definirano za cijelo razdoblje; to omogućuje učiteljima da samostalno biraju brzinu obrade ciljeva i sadržaja, njihov redoslijed te metode i oblike rada - prema potrebama, sposobnostima i očekivanjima učenika. Stoga moraju dobro poznavati svoje učenike; to mogu postići samo ako ih stvarno slušaju i razgovaraju s njima na način koji ih navodi na razmišljanje.

Ciljevi i sadržaji se međusobno nadovezuju i isprepliću te omogućuju postupno stjecanje sposobnosti, znanja, vještina i sposobnosti koje vode ka formiranju kulturnog slušatelja, sugovornika, govornika, čitača i pisca. Učitelj treba nastavu prilagoditi učenicima (prema njihovim sposobnostima i drugim osobitostima) kako u fazama planiranja, organizacije i provedbe, tako i u procesu provjere i vrednovanja znanja.

Većina prilagodbi su didaktičke i sastavni su dio nastave koja uvažava razlike među učenicima (usredotočenost na učenika) i jednake mogućnosti učenika. Osim didaktičkih pristupa, moguće je razlikovati i sadržaje (tekstove), ciljeve (obavezne, izborne), samostalnost ili smjernice za rad, alate, resurse, domaću zadaću i domaća literatura. Krajnji cilj individualizacije i diferencijacije je optimalan razvoj sposobnosti svakog pojedinog učenika. Predmet Hrvatski jezik obuhvaća tri temeljna područja: jezik i komunikaciju, književnost i stvaralaštvo, kulturu i baštinu.

4. Ciljevi učenja

4. 1. Predškolska razina

Polazište za definiranje operativnih ciljeva i sadržaja poučavanja hrvatskoga kao prvog jezika na predškolskoj razini je silabus za predškolsku razinu europskih škola Early Education Curriculum, s tim da se pri konkretizaciji uvažavaju karakteristike hrvatskoga jezika.

Prema ovom silabusu, operativni ciljevi učenja (i sadržaji) definirani su/opisani u tri područja, a svako područje ima tri dimenzije:

1. Slušanje i razumijevanje

UČITI BITI	UČITI ŽIVJETI S DRUGIMA	UČITI RADITI I ZNATI
Djeca su sposobna: - prepoznati zvukove u prostoru i prirodi, zvukove glazbala i vozila, slogove i rime te pojedine ljudske glasove, - slušno analizirati (slog i glas) hrvatske riječi, - razumjeti opće pojmove koji se koriste u nastavi i odgovarati na njih na odgovarajući način, – zapamtiti/pamtiti dječje pjesmice, društvene igre, brojalice i zagonetke, – pažljivo slušati i razumjeti naglas pročitane/izgovorene tekstove (npr. opise, pripovijetke), - prepoznati vrijeme u tekstovima koje slušaju (sadašnjost, prošlost i budućnost).	Djeca su sposobna: - razumjeti govorne poveznice (npr. za pozdrav, ispriku, molbu, zahvalu, poziv) i primjereno na njih odgovoriti, - strpljivo slušati sugovornika u razgovoru (ne prekidati ga), zadržati interes/pozornost, razumjeti bitne informacije, – pažljivo slušati i razumjeti tekstove objavljene u medijima (npr. kazališna/lutkarska predstava, radio igra, crtani film, film). -prepoznati zvukove iz prirode i svijeta koji ga okružuje.	Djeca su sposobna: - razumjeti upute dobivene u školi i na njih primjereno reagirati, - razumjeti i sudjelovati u svim vrstama razgovora o poznatim temama, - prepoznati temu teksta koji slušaju, - prepoznati radnju/slijed radnji teksta koji slušaju, - uočiti osobine književnih likova, - uočiti kut pripovijedanja, - stvarati tekstualnu sliku - bilježiti vlastite misli, osjećaje, iskustva i doživljaje u različitim, za njega svrhovitim i smislenim aktivnostima.

2. Govorenje

UČITI BITI	UČITI ŽIVJETI S DRUGIMA	UČITI RADITI I ZNATI
<p>– izgovarati glasove/slogove hrvatskoga(književnog) jezika,</p> <p>- spajati slogove i glasove u riječi, riječi u rečenice,</p> <p>- rimovati stihove, oblikovati rime,</p> <p>- promatrati bića, predmete i pojave i imenovati ih književnim riječima,</p> <p>– navesti knjižne riječi iz zadanog tematskog područja,</p> <p>- koristiti izraze/fraze naučene u razredu,</p> <p>- dovršiti/nastaviti jednostavne rečenice,</p> <p>- oblikovati jednostavne smislene i primjerene rečenice prema modelu</p> <p>- koristiti veznike <i>i, ali, jer</i>, - predstaviti sebe ili nekog drugog,</p> <p>- opisati svoju ilustraciju,</p> <p>- govoreći koriste osnovni vokabular (imenice, pridjevi, glagoli, osobne zamjenice, prijedlozi) vezan uz obrađene teme i tipične rečenične obrasce</p> <p>- pričati na temelju vizualnog, auditivnog, taktilnog ili misaonog poticaja</p>	<p>– koristiti prikladne izraze u razgovoru (npr. pozdrav, oprosti, molim, hvala, pozivam te...),</p> <p>– razmatrati ono što su rekli drugi (djeca ili odrasli) i smisljeno se uključiti u razgovor,</p> <p>- postavljati i odgovarati na pitanja tijekom razgovora ili nakon odslušanog teksta,</p> <p>– tražiti pojašnjenja ili ponavljanja,</p> <p>– pričati o svom iskustvu u nastavi i izvan nje (npr. na priredbi),</p> <p>– razgovarati o zajedničkoj temi,</p> <p>- sudjelovati u igri uloga,</p> <p>– recitirati pjesme,</p> <p>- izražavati se neverbalnim govorom (pantomima).</p>	<p>- govoriti glasno, jasno, prirodno i jezičnim žanrom primjerenim okolnostima,</p> <p>– izražavaju svoje mišljenje i osjećaje,</p> <p>– opisati nacrtani ili konkretni predmet/igračku,</p> <p>– setom uređenih slika govoriti o događaju,</p> <p>- promatrati i imenovati položaj predmeta u prostoriji odn. govoriti gdje je što i zašto, na pr. ne pripada tamo</p> <p>- uz korice slikovnice pričati o temi,</p> <p>- proživljavati književne osobe i u mašti stvarati svoj govor (pričaju što govore),</p> <p>- uživljavati se u razne uloge/bajkovite junake i oponašati ih,</p> <p>- dramatizirati pjesmu ili jednostavni prozni tekst,</p> <p>- pripovijedati o čudesnoj moći bajkovitih predmeta i izmišljati druge čudesne predmete,</p> <p>- smišljati nove dijelove bajki.</p>

3. Čitanje i pisanje

UČITI BITI	UČITI ŽIVJETI S DRUGIMA	UČITI RADITI I ZNATI
<p>- prelistati lektiru i pretvarati se da je čitate,</p> <p>– voditi računa o smjeru čitanja (na stranici, u nizu),</p> <p>– održavati pažnju pri zajedničkom čitanju,</p> <p>- izraziti želju za čitanjem poznatog teksta,</p> <p>- u tekstu odvajati verbalni dio od neverbalnog i razumiju što priopćuju,</p> <p>– razlikovati slova od riječi,</p> <p>– povezati slova s odgovarajućim glasovima i glasove s odgovarajućim slovima,</p> <p>- "čitati" slike i imenovati ih suprotnim značenjima, deminutivima, nazivima za muška i ženska bića.</p>	<p>- "čitati" neverbalne poruke (npr. nacrtane jelovnike, piktograme, prometne znakove, emotikone i sl.),</p> <p>razumjeti ih i uzeti u obzir,</p> <p>– oblikovati pisane neverbalne poruke,</p> <p>- izdiktirati učitelju kratki povezni ili pozivajući tekst (npr. pozdrav, čestitka, isprika, zahvala, pismo, poziv),</p> <p>- prepoznati uzorke slikovnih simbola odnosno oblik slova,</p> <p>– igrati se slovima, boje ih i oblikuju,</p> <p>– koristiti različite vrste olovaka,</p> <p>- crtati linije u raznim smjerovima (ravne: okomite, vodoravne, dijagonalne; zakrivljene: spojene, nespojene, cik-cak, uvijanja, lukovi) ili povući elemente velikih slova,</p> <p>– "pisati" slova/riječi na svoj način.</p>	<p>- slagati slike i fotografije iz teksta u smisleni niz,</p> <p>– dopuniti/nastaviti tekst crtežom,</p> <p>– prepoznati/"čitati" svoje ime i imena druge djece,</p> <p>- izraziti želju da napišu svoje ime, imena članova obitelji ili prijatelja i sl.,</p> <p>- prepoznati napisane riječi ("čitaju" riječi kao sliku, npr. nazive trgovina, proizvoda),</p> <p>- prepoznati razne vrste tekstova, "pročitati ih" i koristiti informacije (npr. popis imena, vremenska prognoza, pravila, popis rođendana),</p> <p>- kratko izdiktirati učitelju tekst za prikaz (npr. opis, priče o slici, vašoj obitelji, vašim interesima i iskustvima, naracija događaja, priča),</p> <p>– prepoznavati slova u riječima i imenovati ih,</p> <p>– prepoznati riječi u tekstu i reći što znače,</p> <p>- predlagati kako treba napisati zadanu riječ,</p> <p>– izrađivati slikovnice.</p>

4.2. Prvi ciklus (P1-P3)

Do kraja prvoga ciklusa učenik će moći (ili učenik će biti sposoban):

- razgovarati i govoriti jednostavnim jezičnim strukturama u skladu s jezičnim razvojem, točno izgovarati riječi i rečenice, pristojno se ophoditi s drugima te izražavati svoje potrebe misli i osjećaje o temama iz svakodnevnoga života te svoja zapažanja, misli osjećaje o književnom tekstu i povezati ga s vlastitim iskustvom
- slušati i razumjeti jednostavnije medijske i književne tekstove, izdvojiti jednostavne podatke, općenito prepričati sadržaj slušanoga i prepoznati temu teksta
- čitati i razumjeti uporabne, medijske i književne tekstove primijenjene početnome opismenjavanju i jezičnome razvoju, pronaći važne podatke u tekstu, razlikovati književne tekstove prema obliku i sadržaju, povezati temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom te čita prema vlastitom interesu knjige za djecu
- pisati školskim formalnim i rukopisnim pismom slova, riječi, i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem te pisati jednostavne tekstove uz vođeno pisanje u skladu s temom i stvaralački se izražavati potaknut vlastitim doživljajima, brinuti o urednosti i čuvanju zajedničkih i osobnih radnih materijala, brinuti planiranju i organizaciji vremena za izvršavanje obaveza
- upotrebljavati riječi, sintagme i rečenice u točnome značenju u skladu s uobičajenim komunikacijskom situacijama služeći se osnovnim gramatičkim i pravopisnim pravilima
- prepoznati hrvatski jezik kao svoj prvi (i nasljedni jezik), prepoznati razliku između standardnoga jezika i dijalekta u hrvatskome jeziku, prepoznati najvažnija kulturna i geografska obilježja Republike Hrvatske
- primijetiti, opisati i doživjeti jezičnu hrvatsku jezičnu kulturu i kulturnu raznolikost koja ga okružuje, izraziti mišljenje o kulturnim manifestacijama koje posjećuje te projektima u kojima sudjeluje u skladu s jezičnim, emocionalnim i intelektualnim razvojem
- primijeniti odgovarajuće komunikacijske obrasce u izražavanju vlastitih potreba i rješavanju nesuglasica, organizirati vlastiti model učenja u skladu s razvojem, samostalno pokazivati interes za istraživanje knjižnične građe, služiti se osnovnim digitalnim alatima za učenje i stvaranje.

4. 3. Drugi ciklus (P4-P5)

Do kraja drugog ciklusa učenik će moći (ili biti sposoban):

- razgovarati i govoriti jednostavnim i složenijim jezičnim strukturama u skladu s jezičnim razvojem, točno izgovarati riječi i rečenice, pristojno se ophoditi s drugima te izražavati svoje potrebe, misli i osjećaje o temama iz života te svoja zapažanja, misli i osjećaje o književnom i neknjiževnom tekstu i medijskim sadržajima i povezati ga s vlastitim iskustvom
- slušati i razumjeti književne i neknjiževne tekstove i medijske sadržaje u skladu s razvojem, analizirati sadržaje koristeći osnovne i složene (P5) književnoteorijske pojmove te povezivati sadržaje s vlastitim iskustvom, mislima i osjećajima
- čitati i razumjeti književne i neknjiževne tekstove i medijske sadržaje u skladu s razvojem, analizirati sadržaje koristeći osnovne književnoteorijske pojmove te povezivati sadržaje s vlastitim iskustvom, mislima i osjećajima i čitati prema vlastitom interesu
- koristiti školsko rukopisno pismo, pravilno i uredno oblikovati slova, pravilno koristiti interpunkciju, brinuti o urednosti i čuvanju zajedničkih i osobnih radnih materijala, brinuti planiranju i organizaciji vremena za izvršavanje obaveza
- pisati stvaralačke tekstove slobodnog oblika i trodijelne strukture, prepoznati i koristiti pripovjedne tehnike, izdvajati bitno iz teksta, sažimati
- upotrebljavati riječi, sintagme i rečenice u točnome značenju u skladu s uobičajenim komunikacijskom situacijama služeći se osnovnim i složenijim gramatičkim i pravopisnim pravilima, prepoznati i ispravno koristiti padeže (P5), razlikovati, opisati i prepoznati vrste riječi, razlikovati i opisati prošlo, sadašnje i buduće glagolsko vrijeme
- prepoznati hrvatski jezik kao svoj prvi (i nasljedni jezik), prepoznati razliku između standardnoga jezika i dijalekta u hrvatskome jeziku, prepoznati obilježja dijalekta, prepoznati najvažnija kulturna i geografska obilježja Republike Hrvatske
- primijetiti, doživjeti i opisati jezičnu i kulturnu raznolikost koja ga okružuje, izraziti mišljenje o kulturnim manifestacijama koje posjećuje te projektima u kojima sudjeluje u skladu s jezičnim, emocionalnim i intelektualnim razvojem

- primijeniti odgovarajuće komunikacijske obrasce u izražavanju vlastitih potreba i rješavanju nesuglasica, organizirati vlastiti model učenja u skladu s razvojem, samostalno pokazivati interes za istraživanje knjižnične građe, služiti se osnovnim digitalnim alatima za učenje i stvaranje.

5. Sadržaji

5.1. Prvi ciklus P1 - P3

Slušanje s razumijevanjem:

- razumije jasne upute za rješavanje zadataka
- sluša/gleda kratke **književne i neknjiževne tekstove i medijske sadržaje: uputu, slikopriču, kratku pripovijetku / priču, bajku, dječju pjesmu, zagonetku, animirani film, televizijsku i radijsku emisiju** za djecu obrazovnoga i dječjeg programa, **kazališnu predstavu za djecu i / ili igrokaz za djecu** (P1-P3)
- prepoznaje riječi koje se **rimuju** u pjesmama (P1-P3)
- u razumijevanju teksta koji sluša ili gleda primjenjuje osnovne knjižene pojmove: **stih, strofa, rima, ritam, osnovna stilska izražajna sredstva, književni lik početak, središnji dio i završetak, vrijeme i mjesto radnje, lica i dijalog** (P1-P3)
- pravopisno i gramatički točno zapisuje jednostavni i kraći **diktat** na temelju *slušanja* (P1-P3).

Čitanje s razumijevanjem:

- razlikuje slovo od drugih znakova, povezuje napisano slovo s glasom, povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu
- čita kratke književne i neknjiževne tekstove i medijske sadržaje: **obavijesne i obrazovne** tekstove (neprekinute i prekinute), **tekstove s grafičkim prikazima, slikopriču, kratku priču, bajku, basnu, zagonetku, lirsku, pjesmu, dječji roman, dječji igrokaz i legendu**
- određuje grafičku strukturu teksta: **naslov, tijelo teksta, ilustracije** (fotografije i sl.)

pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima

- **sažima** tekst (određuje glavne misli)
- prepoznaje nepoznate riječi i pronalazi njihovo značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku (P2-P3)
- u čitanju i razumijevanju tekstova primjenjuje sljedeće pojmove: **stih, strofa, rima, ritam, osnovna stilska izražajna sredstva, glavne i sporedni lik, početak, središnji dio i završetak, vrijeme i mjesto radnje, lica i dijalog** (P1-P3).

Govorenje i razgovaranje:

Govori i razgovora u jednostavnim i složenim komunikacijskim situacijama i u skladu sa svojim interesima i potrebama poštujući interese i potrebe ostalih sugovornika tako da:

- vodi kratki razgovor kojemu je svrha **upoznavanje** i/ili **pozdravljanje** (P1, P2)
- govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u cjelinu (do kraja P1)
- postavlja **pitanja** i odgovora **cjelovitom rečenicom** te upotrebljava riječi kao što su **molim, hvala, izvoli i oprost** (do kraja P1)
- usvaja ostale jednostavne govorne činove kao što su **kratka molba, zahvala i poziv, telefonski razgovor i spontani razgovor**
- razgovara o **animiranim filmovima**, televizijskim i radijskim **emisijama** za djecu obrazovnoga i dječjeg programa, **kazališnim predstavama, slikovnicama i knjigama za djecu** (P1 – P3)
- govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: **uvod, središnji dio, završetak** (do kraja P2)

pripovijeda nižući **kronološki događanje** na temelju kraćeg pripovjednog teksta iusmeno opisuje lik ili predmet (do kraja P2)

- slijedi **vrednote govornoga jezika** tako da točno izgovara glasove u riječima i točno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu
- točno izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga jezika (P1 - P3).

Pisanje:

- razlikuje pojmove, slovo, slog, riječ
- vezuje glas s odgovarajućim slovom i razlikuje slova od drugih znakova
- povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu
- piše velika i mala slova školskoga formalnog i rukopisnog pisma
- samostalno piše riječi i rečenice slovima koje je usvojio
- točno **rastavlja** riječi na kraju retka
- piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi: **kratki pisani tekst** od tri do pet rečenica (P1), i **tekstove trodijelne strukture: opis predmeta ili lika, čestitku, pismo, obavijest, sastavak, izvješće** (P2-P3)
- pravopisno i gramatički točno *zapisuje* jednostavni i kraći **diktat** na temelju slušanja(P1-P3).

Ustroj i uporaba jezika:

- prepoznaje **glasovnu strukturu riječi** i provodi glasovnu **analizu i sintezu** (do kraja P1)
- prepoznaje i razlikuje **izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu** te **jesnu i niječnu rečenicu** (P2)
- prepoznaje **imenice, pridjeve, glagole** i kao vrstu riječi na oglednim primjerima (P2, P3)
- prepoznaje ogledne i česte **umanjenice i uvećanice** (P3)
- uočava **glagolsku radnju, stanje ili zbivanje** na oglednim primjerima (P3)

- usvaja nove riječi i razumije značenje naučenih riječi i izabire odgovarajuće riječi upotrebljava ih u oblikovanju sintagmi i rečenica (P1-P3).

Hrvatska kultura i multikulturalnost (P1-P3)

- upoznaje se s pojmovima **narod, država, jezik**
- prepoznaje hrvatsku **zastavu, grb i himnu**
- razgovara o svom porijeklu
- smješta Hrvatsku na **kartu Europe**
- uspoređuje veličine različitih **europskih država** te broj stanovnika
- razlikuje i imenuje više **europskih jezika**
- sudjeluje u projektima s drugim sekcijama koji promiču običaje drugih naroda.

5. 2. Drugi ciklus P4 – P5

Slušanje s razumijevanjem:

- razumije jasne upute za rješavanje zadataka (P4, P5)
- sluša/gleda književne i neknjiževne tekstove i medijske sadržaje: pripovjetku/priču, bajku, lirsku pjesmu, animirani film, igrani film, dokumentarni film, televizijsku i radijsku emisiju za djecu obrazovnoga i dječjeg programa, kazališnu predstavu za djecu i/ili igrokaz za djecu i/ili ulomak iz drame (P4, P5)
- odgovara na pitanja, izdvaja ključne informacije, sažima, pripovijeda, daje mišljenje, vodi bilješke na temelju odslušanog teksta ili medijskih sadržaja (P4, P5)
- u razumijevanju teksta koji sluša ili gleda primjenjuje osnovne pojmove iz teorije književnosti koji se tiču podjele književnosti na rodove i vrste, obilježja rodova i vrsta i objektivne i subjektivne interpretacije lirskih, epskih, dramskih i drugih tekstova
- pravopisno i gramatički točno zapisuje duži **diktat** na temelju *slušanja*(P4, P5).

Čitanje s razumijevanjem:

- čita tečno duže tekstove, poštuje prozodijska obilježja jezika i interpunkciju u čitanju (P3-P5)

- odgovara na pitanja, izdvaja ključne informacije, sažima, pripovijeda, daje mišljenje, vodi bilješke na temelju pročitanog dužeg teksta ili medijskih sadržaja (P4, P5)
- sažima tekst, tj. određuje glavne misli (P4, P5)
- prepoznaje nepoznate riječi i pronalazi njihovo značenje na temelju sadržaja teksta i u riječniku (P4, P5)
- čita kratke književne, neknjiževne tekstove i medijske sadržaje: **obavijesne i obrazovne** tekstove (neprekinute i prekinute), **tekstove s grafičkim prikazima, kratku priču, bajku, zagonetku, zbirku pjesama, dječji roman, dječji igrokaz, legendu, strip**
- u čitanju i razumijevanju teksta primjenjuje osnovne pojmove iz teorije književnosti koji se tiču podjele književnosti na rodove i vrste, obilježja rodova i vrsta i objektivne i subjektivne interpretacije lirskih, epskih, dramskih i drugih tekstova

Govorenje i razgovaranje:

- koristi standardni idiom, poštuje i razlikuje **prozodijska obilježja u govoru, rečeničnu intonaciju, prepoznaje** i koristi obilježja **dijalekta** u govoru (P4, P5)
- koristi **primjerenu komunikaciju** u formalnom i neformalnom okruženju (P4, P5)
- samostalno izlaže pripremljene sadržaje – monološko izlaganje (P4, P5);
- recitira stihove (P4, P5)
- govori duži tekst prema jednostavnoj strukturi: uvodni, središnji dio, završetak (P5)
- pripovijeda nižući **kronološki događanje** na temelju dužeg teksta i usmeno opisuje i jasno izražava vlastito mišljenje (P4, P5).

Pisanje:

- piše **velika i mala slova** školskoga formalnog i rukopisnog pisma i samostalno piše riječi i rečenice (P4, P5)
- piše **jednostavne** (odgovor na pitanja, savjet, kratko mišljenje) i **duže složene tekstove** (osvrt na film, dovršavanje priče, potaknuto pisanje) pripovijedanje događaja, slobodnog oblika i trodijelne strukture prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi (P4, P5)
- koristi se **pripovjednim tehnikama** (naracija, deskripcija, dijalog, monolog) u pisanju (P4, P5)
- pravopisno i gramatički točno *zapisuje* duži **diktat** na temelju slušanja (P4, P5).

Ustroj i uporaba jezika:

- poštuje **pravopisna pravila** u pisanju imena naroda, stanovnika, država, geografskih cjelina, filmova, novina, časopisa, knjiga, ustanova, ulica, trgova, blagdana, nebeskih tijela (P4, P5)
- prepoznaje, opisuje po **gramatičkim kategorijama** i točno koristi imenice, **pridjeve** i **glagole** (P4) te sve **promjenjive** i **nepromjenjive vrste riječi** (P5)
- prepoznaje, opisuje i točno koristi **padeže** (P5)
- prepoznaje i točno koristi **prošlo, sadašnje** i **buduće glagolsko vrijeme** (P4) i prepoznaje, opisuje tvorbu, točno koristi **perfekt, prezent** i **futur prvi** (P5);
- opisuje **pridjeve, stupnjuje pridjeve** poštujući pravopis (P5)
- opisuje vrednote govornog jezika (P4, P5)
- razlikuje **standardni idiom** od **zavičajnog idioma**, prepoznaje i opisuje **dijalekte** (P4, P5).

Hrvatska kultura i multikulturalnost:

- prepoznaje **hrvatsku himnu** (P4), recitira tekst **hrvatske himne** (P5)
- crta **hrvatsku zastavu** i **grb** (P4, P5)
- crta **geografski oblik Hrvatske** (P4,P5)
- objašnjava **obilježja hrvatskih regija**, povezuje s vlastitim identitetom i porijeklom (P4, P5)
- gleda i sluša medijske sadržaje koji prikazuju **hrvatsku kulturu**; dokumentarni i igrani filmovi, pjesme, dječje emisije, hrvatske pjesme (P4, P5)
- izlaže o **endemskim biljnim** i **životinjskim vrstama** Hrvatske (P4, P5)
- prepoznaje **hrvatska tradicionalna jela** i **pića** (P4, P5)
- nabraja poznate **hrvatske izume** i **izumitelje** (P4, P5).

6. Vrednovanje

Učenje i poučavanje te vrednovanje proizlaze iz kurikuluma u kojima su definirani i razrađeni ciljevi učenja i sadržaji i jasno određene kompetencije (znanja, vještine i stavovi) koje učenici trebaju ostvariti i razvijati u odgojno-obrazovnom procesu.

Vrednovanje procesa učenja i ostvarenosti ishoda označava postupke prikupljanja i analiziranja informacija te donošenja profesionalnih procjena o učeničkome učenju i rezultatima učenja. Učiteljima vrednovanje predstavlja složen proces koji se zasniva na poznavanju i razumijevanju:

- propisanih metoda i načina vrednovanja u Europskim školama za predškolski odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje
- silabusima definiranih odgojno-obrazovnih ciljeva, ishoda i očekivanja
- mogućnosti, dosega i ograničenja pojedinih pristupa, oblika i metoda vrednovanja
- procesa učenja, konteksta učenja i osobitosti učenika.

Budući da se na temelju rezultata vrednovanja donose važne odluke za učenika, vrednovanje zahtijeva puni profesionalni integritet učitelja i korištenje objektivnim informacijama o učenju i učeničkim postignućima. I učenicima vrednovanje predstavlja izrazito osjetljivo područje koje može značajno odrediti njihovu motivaciju za učenje, pristup učenju, pa čak i voljnost za sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu. Roditeljima vrednovanje učenika pomaže u razumijevanju postignuća njihove djece te im daje smjernice o tome kako ih podržati i usmjeravati. Usklađujući se s ciljevima, vrijednostima i načelima cjelovitoga kurikulumskog sustava, vrednovanje stavlja naglasak na naglasak na:

- procese učenja
- ostvarivanje napretka i unaprjeđivanje učenja
- suradnju i jačanje odgovornosti svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa
- olakšan prolazak učenika odgojno-obrazovnim sustavom
- osiguravanje jednakih mogućnosti za sve učenike.

Proces vrednovanja temelji se na propisanim ciljevima učenja.¹

---

¹ 2011-01-D-61-en Assessment Policy in the European Schools

6. 1. Metode i načini vrednovanja u Europskim školama

Ciljevi učenja, kontinuitet ostvarivanja ciljeva učenja, elementi i kriteriji vrednovanja te kompetencije proizlaze iz Silabusa za Hrvatski jezik u Europskim školama.

Učitelj provodi kontinuirano praćenje i vrednovanje kroz:

- ulazno profiliranje učenika **inicijalnom provjerom**
- sakupljanjem materijala za **portfolio** (portfolio je sistematično organiziran skup učeničkih radova koji odražavaju učenikov trud, napredak i postignuća, učenik samostalno odabire materijale za portfolio, proces je bitan za učenikovo samovrednovanje procesa učenja, učitelj pomaže učeniku u odabiru radova koji se prilažu razrednom učitelju u opći portfolio djeteta)
- **komunikaciju s roditeljima** tijekom školskim rasporedom definiranih sastanaka te, kada situacija iziskuje, komunikaciju službenom elektronskom poštom
- **školsko izvješće** (u školskom izvješću vidljivi su rezultati djetetova rada u prvom i drugom polugodištu, školsko izvješće prati ciljeve učenja propisane Silabusom za predmet, rečenice u školskom izvješću fomirane su u pozitivnom tonu i imaju za cilj potaknuti dijete na daljnje napredovanje te pohvaliti dijete za postignuti napredak)
- **drugo** (praćenje, izlazne kartice, najavljene provjere znanja, najavljena ispitivanja, domaći radovi).

6. 2. Opisi postignuća

Struktura deskriptora za osnovnu školu temelji se na dokumentu 2013-09-D-38-en 'Assessment tools for the Primary Cycle of the European Schools including the final version of the School Report.

Deskriptori znanja vještina i kompetencija koje treba doseći do kraja drugoga ciklusa

Slušanje s razumijevanjem

Ciljevi učenja rijetko su dosegnuti	Ciljevi učenja ponekad su dosegnuti	Ciljevi učenja često su dosegnuti	Ciljevi učenja uvijek su dosegnuti
<p>Učenik rijetko dosljedno, točno i samostalno može:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupati samo sporadično prema uputi - površno slušati sugovornika tako da ne sudjeluje aktivno u razgovoru te ne razumije pojedinosti - prepoznati opću temu obavijesnog, književnog ili medijskog teksta predviđenoga za slušanje koja je izravno navedena - izdvajati sporadično ključne podatke, ali ih ne razlikovati od nebitnih pojedinosti - površno prepričavati kraće i jednostavnije tekstove koje je poslušao - može odredit samo temu i izravno navedenu ideju teksta - ne razrješavati značenje nepoznatih riječi na temelju konteksta 	<p>Učenik ponekad dosljedno, točno i samostalno može:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupati samo prema dijelovima kraće upute - površno slušati sugovornika tako da ne sudjeluje aktivno u razgovoru i ne razumije sve pojedinosti - prepoznati opću temu obavijesnog, književnog ili medijskog teksta predviđenoga za slušanje - izdvajati manji broj ključnih i razlikovati ih rijetko od nebitnih pojedinosti - površno prepričavati kraće i jednostavnije tekstove koje je poslušao - može odredit samo temu i izravno navedenu ideju teksta - razrješavati značenje vrlo malog 	<p>Učenik djelomice dosljedno, točno i samostalno može:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uglavnom postupati prema kraćoj uputi - pozorno slušati sugovornika kako bi aktivno sudjelovao u razgovoru, ali ponekad i ne razumijeti sve pojedinosti - prepoznati uglavnom temu i namjenu obavijesnog, književnog ili medijskog teksta predviđenoga za slušanje - izdvajati neke ključne riječi i razlikovati ih od nebitnih pojedinosti. - prepričavati djelomice vrste tekstova koje je poslušao - može odredit temu, ideju i smisao književnoga teksta - razrješavati značenje nekih 	<p>Učenik dosljedno, točno i samostalno može:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupati prema kraćoj uputi; - pozorno slušati sugovornika kako bi aktivno sudjelovao u razgovoru; - prepoznati temu i namjenu obavijesnog, književnog ili medijskog teksta predviđenoga za slušanje; - izdvajati sve ključne riječi i razlikovati ih od nebitnih pojedinosti; - prepričavati sve vrste tekstova koje je poslušao; - odrediti temu, ideju i smisao književnoga teksta; - razrješavati značenje nepoznatih riječi na temelju konteksta

	broja nepoznatih riječi na temelju konteksta	nepoznatih riječi na temelju konteksta	
--	--	--	--

Govorenje

Ciljevi učenja rijetko su dosegnuti	Ciljevi učenja ponekad su dosegnuti	Ciljevi učenja često su dosegnuti	Ciljevi učenja uvijek su dosegnuti
<p>Učenik ponekad dosljedno, točno i samostalno može:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sudjelovati, ali pasivno u komunikacijskom situacijama koje su mu bliske, uglavnom ne može pratiti što sugovornik govori - govoriti u nepovezanim rečenicama tako da je teško pratiti sadržaj govorenja - opisivati osobe i predmete sa samo nekoliko pojedinosti - pripovijedati događanje uglavnom bez kronološkoga slijeda i jasne strukture - prilagoditi uporabu samo manjega broja riječi vrsti teksta i 	<p>Učenik ponekad dosljedno, točno i samostalno može:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sudjelovati, ali pasivno u komunikacijskim situacijama koje su mu bliske, uglavnom ne može pratiti što sugovornik govori - govoriti općenito smisljeno, ali s mnogo nepovezanih rečenica tako da je ponekad teško prati sadržaj govorenja - opisivati osobe i predmete s vrlo malo pojedinosti - pripovijedati događanje s većim odstupanjem od kronološkoga slijeda i bez jasne trodijelne strukture - prilagoditi uporabu samo manjega broja riječi vrsti teksta i 	<p>Učenik dosljedno, točno i samostalno može:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sudjelovati uglavnom aktivno u komunikacijskim situacijama koje su mu bliske - govoriti uglavnom povezano i smisljeno, međusobno povezanim rečenicama, ponekad rečenice nisu povezane - opisivati osobe i predmete s nekim pojedinostima - pripovijedati događanje poštujući kronološki slijed i kompozicijske dijelove s manjim odstupanjima od jasne strukture 	<p>Učenik dosljedno, točno i samostalno može:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sudjelovati vrlo aktivno u komunikacijskim situacijama koje su mu bliske - govoriti povezano i smisljeno, međusobno povezanim rečenicama - opisivati osobe i predmete s mnogo pojedinosti - pripovijedati događanje poštujući kronološki slijed i sve kompozicijske dijelove - prilagoditi uporabu riječi vrsti teksta i

komunikacijskoj situaciji uz mnoga odstupanja od točne uporabe riječi u kontekstu - govoriti uz odstupanja od gramatičke i pravogovorne norme s mnogim prekidima u govoru - točno intonirati rečenice samo manji broj rečenica	komunikacijskoj situaciji uz mnoga odstupanja od točne uporabe riječi u kontekstu - govoriti uglavnom tečno, ali uz mnoga odstupanja od gramatičke i pravogovorne norme - točno intonirati samo manji broj kraćih i jednostavnijih rečenica u skladu s njihovom priopćajnom svrhom	- prilagoditi uporabu samo dijela riječi vrsti teksta i komunikacijskoj situaciji uz manja odstupanja do točne uporabe riječi u kontekstu - govoriti tečno uz odstupanja od gramatičke i pravogovorne norme - točno intonirati rečenice u skladu s njihovom priopćajnom svrhom s odstupanjima u duljim rečenicama	komunikacijskoj situaciji, točno upotrebljavati većinu riječi uz odstupanja u rjeđim riječima - govoriti tečno uz neznatna odstupanja od gramatičke i pravogovorne norme - točno intonirati rečenice u skladu s njihovom priopćajnom svrhom u nekim odstupanjima u duljim rečenicama
--	--	---	--

Čitanje

Ciljevi učenja rijetko su dosegnuti	Ciljevi učenja ponekad su dosegnuti	Ciljevi učenja često su dosegnuti	Ciljevi učenja uvijek su dosegnuti.
Učenik djelomice dosljedno, točno i samostalno može: - odrediti vrlo općenitu temu te pronaći i protumačiti izrazito istaknute jednostavne	Učenik djelomice dosljedno, točno i samostalno može: - odrediti vrlo općenitu temu i jasno iskazanu namjenu teksta te	Učenik djelomice dosljedno, točno i samostalno može: - odrediti opću temu i namjenu teksta te pronaći i protumačiti	Učenik dosljedno, točno i samostalno može: - odrediti opću temu i namjenu teksta te pronaći i protumačiti jednostavne i složene podatke u obavijesnim

<p>podatke u književnim i neknjiževnim tekstovima i medijskim sadržajima</p> <ul style="list-style-type: none"> - uočiti manji broj grafičkih elementa u književnim i neknjiževnim tekstovima i medijskom sadržajima koje ne povezuje s temom - upoznati se s književnim tekstom koji ne razlikuje od neknjiževnih tekstova - primijeniti jedan do dva književna pojma u čitanju književnoga teksta - obrazložiti općenita vlastita zapažanja o književnim tekstovima i povezati ih samo sa svojim iskustvom u temama koje su mu izuzetno bliske - objasniti značenje vrlog maloga broja nepoznatih riječi na temelju konteksta - čitati samo kraće i jednostavnije predviđene književne tekstove 	<p>pronaći i protumačiti jednostavne podatke u književnim i neknjiževnim tekstovima i medijskim sadržajima</p> <ul style="list-style-type: none"> - uočiti manji broj grafičkih elementa u književnim i neknjiževnim tekstovima i medijskom sadržajima koje povezuje samo s općom temom - razumjeti površno književni tekst kao umjetnost riječi i odrediti samo izravno iskazne ideje - primijeniti nekoliko predviđenih književnih pojmova u čitanju i razumijevanju književnoga teksta - obrazložiti općenita vlastita zapažanja o književnim tekstovima i povezati ih samo sa svojim iskustvom - objasniti značenje maloga broja nepoznatih riječi na temelju konteksta ali 	<p>jednostavne i neke složene podatke u književnim i neknjiževnim tekstovima i medijskim sadržajima</p> <ul style="list-style-type: none"> - uočiti grafičke elemente u književnim i neknjiževnim tekstovima i medijskom sadržajima i povezati jedan dio jednostavnijih podataka s temom i namjenom teksta - razumjeti književni tekst kao umjetnost riječi i odrediti izravno iskazne ideju i smisao i književnoga teksta, samo u nekim tekstovima određuje neizravno navedenu ideju teksta - primijeniti osnovne predviđene književne pojmove u čitanju i razumijevanju književnoga teksta 	<p>tekstovima i medijskim sadržajima</p> <ul style="list-style-type: none"> - uočiti grafičke elemente u književnim i neknjiževnim tekstovima i medijskom sadržajima i povezati ih iz s temom i namjenom teksta - razumjeti književni tekst kao umjetnost riječi i odrediti ideju i smisao književnoga teksta - primijeniti gotovo sve predviđene književne pojmove u čitanju i razumijevanju književnoga teksta. - obrazložiti vlastita zapažanja o književnim tekstovima i povezati ih sa stečenim znanjem i iskustvom - objasniti značenje rjeđih nepoznatih riječi na temelju konteksta i služiti se rječnicima. - čitati opsežnije i složenije predviđene književne tekstove
---	--	---	---

	<p>se ne služi rječnicima.</p> <p>- čitati samo kraće i jednostavnije predviđene književne tekstove</p>	<p>- obrazložiti vlastita zapažanja o književnim tekstovima i povezati ih uglavnom sa svojim iskustvom</p> <p>- objasniti značenje češćih nepoznatih riječ na temelju konteksta služiti se rječnicima.</p> <p>-čitati samo neke opsežnije i složenije predviđene književne tekstove</p>	
--	---	---	--

Pisanje i uporaba jezika

Ciljevi učenja rijetko su dosegnuti	Ciljevi učenja ponekad su dosegnuti	Ciljevi učenja često su dosegnuti	Ciljevi učenja uvijek su dosegnuti
<p>Učenik rijetko dosljedno, točno i samostalno može:</p> <p>- pisati neke vrste tekstova koji nisu sadržajno potpuni</p> <p>- pisati općenito smislen tekst s rečenicama koje nisu smisljeno povezane</p>	<p>Učenik dosljedno, točno i samostalno može:</p> <p>- pisati neke vrste tekstova koji nisu u svim dijelovima sadržajno potpuni</p> <p>- pisati općenito smislen tekst s rečenicama koje često nisu smisljeno povezane</p>	<p>Učenik dosljedno, točno i samostalno može:</p> <p>- pisati različite predviđene vrste tekstova koji su u svim dijelovima uglavnom sadržajno potpuni</p> <p>- pisati smislen tekst s djelomično</p>	<p>Učenik dosljedno, točno i samostalno može:</p> <p>- pisati različite predviđene vrste tekstova koji su sadržajno potpuni</p> <p>- pisati smislen tekst s ulančanim rečenicama</p> <p>- pisati stilom primjerenom namjeni teksta s vrlo malim odstupanjima</p>

<p>- pisati stilom koji uopće nije primjeren vrsti teksta</p> <p>- upotrebljavati s većim leksičkim odstupanjima u vrlo čestim primjerima</p> <p>- organizirati tekst osnovne trodijelne strukture u kojoj se dijelovi često jasno ne razlikuju</p> <p>- primijeniti predviđena gramatička i pravopisna pravila (na temelju poznavanja pravila jezičnoga ustroja) s velikim odstupanjima u čestim jezičnim strukturama</p>	<p>- pisati stilom primjerenom namjeni teksta s većim odstupanjima</p> <p>- upotrebljavati riječi primjerene namjeni teksta s većim leksičkim odstupanjima u rjeđim riječima</p> <p>- organizirati tekst osnovne trodijelne strukture, ali ne dijeliti središnji dio teksta na manje sadržajne cjeline</p> <p>- primijeniti predviđena gramatička i pravopisna pravila (na temelju poznavanja pravila jezičnoga ustroja) s većim odstupanjima u čestim jezičnim strukturama</p>	<p>ulančanim rečenicama</p> <p>- pisati stilom primjerenom namjeni teksta s manjim odstupanjima</p> <p>- upotrebljavati riječi primjerene namjeni teksta s manjim leksičkim odstupanjima u rjeđim riječima</p> <p>- organizirati tekst osnovne trodijelne strukture, ali ne dijeliti uvijek središnji dio teksta na manje sadržajne cjeline</p> <p>- primijeniti predviđena gramatička i pravopisna pravila (na temelju poznavanja pravila jezičnoga ustroja) s manjim odstupanjima u rjeđim jezičnim strukturama</p>	<p>- upotrebljavati riječi primjerene namjeni teksta s vrlo malim leksičkim odstupanjima u rjeđim riječima</p> <p>- organizirati tekst osnovne trodijelne strukture i dijeliti središnji dio teksta na manje sadržajne cjeline</p> <p>- primijeniti predviđena gramatička i pravopisna pravila (na temelju poznavanja pravila jezičnoga ustroja) s manjim odstupanjima u rjeđim jezičnim strukturama</p>
--	---	---	--

7. Dodaci (Annexes)

7.1. Pomoćno sredstvo učiteljima

Razrada ishoda učenja usklađena je s nacionalnim kurikulumom za hrvatski jezik i temelji se na razvoju kompetencija.

RANO OBRAZOVANJE
RAZRED: M1 i M2
SLUŠANJE I RAZUMIJEVANJE
M1 M2 1.1. UČITI O SEBI
<ul style="list-style-type: none">
• uočava slogove i rime u slušanim tekstovima i govoru
• slušno analizira slogove i glasove hrvatskih riječi
• razumije upute i odgovara na pitanja
• pamti jezične igre riječima i brojevima te jednostavne tekstove
• sluša i razumije pročitane, ispričane ili izgovorene tekstove (sadržaji poučavanja)
• sluša i razumije sadržaj dramske predstave, radijske igre, animiranoga filma (sadržaji poučavanja)
• na temelju slušanih i gledanih sadržaja uočava sličnosti i razlike u odnosu na sebe
• uočava u sadržajima poučavanja događaje u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti
M1 M2 1.2. UČITI ŽIVJETI S DRUGIMA
<ul style="list-style-type: none">
• razumije i na primjeren način odgovara na pitanja i sudjeluje u komunikacijskim situacijama – pozdravljanje, isprika, zahvala, molba, želja
• sluša sugovornika tijekom razgovora
• održava pažnju i primjerenom pokazuje interes
• razumije bitne informacije i upute koje se odnose na interakciju unutar skupine
• na temelju slušanih i gledanih sadržaja poučavanja postavlja pitanja i razgovara
• prepoznaje zvukove iz prirode i iz svijeta koji ga okružuje
M1.M2. 1.3. UČITI DJELOVATI I STVARATI
<ul style="list-style-type: none">
• prepoznaje ponašanja i raspoloženja u skupini
• primjerenom se ponaša u interakciji
• uočava sličnosti i razlike interakcije svoje skupine u odnosu na sadržaje poučavanja
• bilježi vlastite misli, osjećaje, doživljaje i iskustva u različitim za njega svrhovitim i smislenim aktivnostima
• bilježenjem stvara podlogu za razvoj rane pismenosti

GOVORENJE

M1 M2 2.1. UČITI O SEBI

- izgovara glasove i slogove hrvatskoga jezika
- povezuje glasove i slogove u riječi, a riječi u rečenice
- dopunjuje stihove rimama i oblikuje rime prema modelu
- govori o svijetu koji vidi uspoređujući ga sa sobom – ljudi, predmeti, pojave i sl.
- uočava svoje mogućnosti govorenja sudjelujući u igrama riječima i pjevanju
- odgovara ili govori odgovarajuće riječi i izraze u razgovoru
- govori jasno i točno uzimajući u obzir kontekst komunikacijske situacije
- izražava svoje mišljenje, osjeća je, potrebe i želje
- opisuje i imenuje svijet oko sebe
- prepričava sadržaj za njega svrhovit i relevantan
- priča na temelju vizualnog, auditivnog, taktilnog ili misaonog poticaja
- prepričava i priča na temelju slušanoga teksta
- koristi se riječima i izrazima naglašenima u poučavanju
- nastavlja i dovršava rečenice prema modelu
- oblikuje jednostavne smislene i prikladne rečenice
- koristi se veznicima *i, ali, jer*
- predstavlja sebe ili nekoga drugog iz svoje okoline
- koristi se odgovarajućim vrstama riječi s obzirom na temu ili komunikacijsku situaciju

M1 M2 2.2. UČITI ŽIVJETI S DRUGIMA

- na poticaj ili samostalno sudjeluje u razgovoru o nekoj temi
- postavlja pitanja i odgovara na njih tijekom razgovora ili nakon slušanja/gledanja
- traži pojašnjenja i/ili ponavljanja
- govori o svom iskustvu povezujući ga s komunikacijskom situacijom
- razgovara o zajedničkoj temi
- sudjeluje u igri uloga
- recitira ili govori kraće tekstove
- izražava se neverbalno

M1 M2 2.3. UČITI DJELOVATI I STVARATI

- usmeno oblikuje tekst na temelju slikopriča
- uočava i imenuje odnos objekata u prostoru
- govorom i/ili tijelom oponaša likove u skladu s njihovim tipovima
- stvaralački oblikuje govorom i/ili tijelom likove i događaje

- sudjeluje u grupnoj dramatizaciji govorom ili tijelom na temelju bajkovitih elemenata sadržaja poučavanja
- priča o čudesnim moćima osoba ili predmeta ili ih izmišlja

„ČITANJE I PISANJE“

M1 M2 3.1. UČITI O SEBI

- lista slikovnicu ili knjigu za djecu oponašajući čitanje
- ovladava smjerom listanja oponašajući čitanje
- ovladava strukturom stranice od gore prema dolje oponašajući čitanje
- ovladava smjerom čitanja teksta na stranici od gore prema dolje i s lijeva na desno
- uočava i razlikuje tekst i ilustraciju
- uočava slovo i riječ
- povezuje slova s odgovarajućim glasovima i glasove s odgovarajućim slovima prema interesu
- „čita“ slike i ilustracije koristeći se antonimima, umanjenicama, muškim i ženskim rodovima u skladu s dobi
- održava pažnju pri zajedničkom čitanju
- izražava želju za čitanjem u skladu s vlastitim interesima

M1 M2 3.2. UČITI ŽIVJETI S DRUGIMA

- „čita“ neverbalne poruke, simbole i znakove u komunikacijskim situacijama
- slijedi ponašanjem i postupcima poruke i znakove u komunikacijskim situacijama
- oblikuje neverbalne poruke
- oblikuje neverbalnim porukama, simbolima ili znakovima uputu za postupanje ili djelovanje u određenim komunikacijskim situacijama (molba, zahvala, poziv, pozdrav, čestitka, isprika i sl.)
- uočava odnos pojedinih slikovnih simbola i komunikacijskih situacija u kojima se upotrebljavaju
- igra se slovima, boji ih i oblikuje
- koristi se bojicama različitih vrsta i uočava pojedine boje u stalnim simbolima i znakovima
- crta linije u različitim smjerovima (okomite, vodoravne, kose; zatvorene, nepovezane, cik-cak, krivulje i lukove)

M1 M2 3.3. UČITI DJELOVATI I STVARATI

- povezuje slike i fotografije iz teksta ili o tekstu u smisleni niz (prema modelu priče ili stvaralački poštujući uzročno-posljedične veze) u skladu s dobi
- dovršava tekst crtežom
- piše svoje ime i imena druge djece u skupini prema interesu
- povezuje vizualni identitet s napisanom riječju na temelju izvanjezičnoga znanja
- „čita“ i razlikuje različite vrste tekstova te se koristi informacijama za svoje postupanje i djelovanje

- odabire slova i slaže riječi koje razumije prema interesu
- samostalno ili u skupini oblikuje strip ili slikovnicu

OSNOVNA ŠKOLA
RAZRED: P1
A. HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA
odgojno-obrazovni ishod
P1.A.1. Učenik razgovara i govori u skladu s jezičnim razvojem izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama poštujući interese i potrebe drugih • postavlja jednostavna pitanja • odgovara na pitanja, većinom cjelovitom rečenicom • upotrebljava riječi: molim, hvala, oprost, izvoli • govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u cjelinu • izgovara glasove i naglašava riječi prema modelu i u skladu s jezičnim razvojem • točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici prema modelu i u skladu s jezičnim razvojem • uočava pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora (uporaba zamjenica ti/Vi; pričekava da druga osoba završi govorenje)
odgojno-obrazovni ishod
P1.A.2. Učenik sluša jednostavne tekstove, točno izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora • odgovara na pitanja o slušanome tekstu • postavlja pitanja o slušanome tekstu • sluša uputu i postupka prema njoj • točno izgovara glasove č, ć, dž i đ prema modelu i u skladu s jezičnim razvojem • točno intonira kraće rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu • proširuje vokabular na temelju vođenoga razgovora o različitim vrstama tekstova i različitim sadržajima
odgojno-obrazovni ishod
P1.A.3. Učenik čita tekstove primjerene početnomu opismenjavanju i jezičnome razvoju.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • razlikuje slovo od drugih znakova

- prepoznaje slova
- povezuje napisano slovo s glasom
- povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu
- čita riječi, rečenice, tekstove primjereno početnom opismenjavanju
- uočava organizaciju teksta u retke i odlomke
- odgovara na jednostavna pitanja nakon čitanja teksta
- postavlja pitanja povezana s tekstom
- čita podatke iz jednostavnih grafičkih prikaza i iz tekstova drugih nastavnih predmeta

odgojno-obrazovni ishod

P1.A.4.

Učenik piše slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.

razrada ishoda

- povezuje glas s odgovarajućim slovom
- razlikuje slova od drugih znakova
- uočava razlike u zapisu pojedinih slova između hrvatskoga jezika i drugoga jezika
- povezuje glasove i slova u riječ, a riječi u rečenicu
- piše velika i mala slova
- točno prepisuje riječi i rečenice
- samostalno točno piše riječi i rečenice naučenim slovima
- oblikuje kratak pisani tekst primjeren početnomu opismenjavanju
- piše veliko početno slovo: prva riječ u rečenici, imena i prezimena ljudi, adresa stanovanja, imena naselja ili mjesta u užem okruženju
- piše rečenični znak na kraju rečenice
- točno piše dane u tjednu, mjesece, brojeve do 20
- točno piše datum prema modelu

odgojno-obrazovni ishod

P1.A.5.

Učenik upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u točnome značenju u svakodnevnim komunikacijskim situacijama.

razrada ishoda

- izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice
- traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije
- objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora
- traži značenje nepoznate riječi ili riječi koje ne razumije uz pomoć i poticaj učitelja

<ul style="list-style-type: none"> • sudjeluje u izradi razrednoga rječnika (na panou u učionici) dopunjujući ga svojim riječima nakon zajedničkoga odabira uz pomoć učitelja
odgojno-obrazovni ishod
P1.A.6.
Učenik uočava jezične razlike u formalnim i neformalnim komunikacijskim situacijama.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • uočava razliku između razgovora kod kuće (neformalno) i razgovora u školi (formalno) • uočava razliku u obraćanju sugovorniku u neformalnoj i formalnoj situaciji (uporaba zamjenica ti/Vi) • uočava različitost izraza i sadržaja u prototipnim riječima obiteljskog (neformalnog) i školskog (formalnog) okruženja (npr. Di si? - Gdje si?, Dođi tu! – Dođi ovamo!, Piva pismu. - Pjeva pjesmu; gaće - hlače) • prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između obiteljskog jezika i standardnoga hrvatskog jezika
odgojno-obrazovni ishod
P1.A.7.
Učenik prepoznaje glasovnu strukturu riječi te glasovno analizira i sintetizira riječi primjereno početnomu opismenjavanju.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje glasovnu strukturu riječi • uočava početni, središnji i završni glas u riječi • izvodi glasovnu analizu i sintezu • pravilno izgovara glasove i naglašava riječi prema modelu i jezičnome razvoju
B. TEKSTOVI (književni, neknjiževni i medijski) I STVARALAŠTVO
odgojno-obrazovni ishod
P1.B.1.
Učenik izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja teksta i povezuje ih s vlastitim iskustvom.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja kraćih i jednostavnijih tekstova/slušanja duljih i zahtjevnijih tekstova • izražava svoj doživljaj dijela teksta ili teksta u cjelini riječima, crtežom ili pokretom • izražava mišljenje o postupcima likova i uspoređuje njihove postupke s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju

<ul style="list-style-type: none"> • priča o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u tekstu • objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa – dogovorenim simbolima unutar skupine ili crtežom
odgojno-obrazovni ishod
P1.B.2.
Učenik sluša/čita tekst, izražava o čemu govori i prepoznaje tekstove prema obliku i vrsti u skladu s jezičnim razvojem i dobi.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje tekst prema obliku (pjesma, prozni tekst, dijalog) • opisuje emocije, atmosferu, situacije, događaje i likove u tekstovima • prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju • uočava stvarne i nestvarne događaje • prepoznaje elemente igre riječima • prepričava pročitani tekst vlastitim riječima uz pomoć učitelja (ključne riječi i/ili dodatna pitanja) ili potaknut glazbom, slikom, fotografijom i sl.
odgojno-obrazovni ishod
P1.B.3.
Učenik prema vlastitom interesu izabire ponuđene tekstove i čita ih/sluša ih s razumijevanjem.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • upoznaje se s kutkom za čitanje u učionici • upoznaje se s pravilima ponašanja u kutku za čitanje • upoznaje se s tekstovima za čitanje/slušanje namijenjenima svojoj dobi • preporučuje pročitane tekstove drugim učenicima • uz upute i poticaj učitelja objašnjava vlastiti izbor tekstova koje je pročitao/slušao
odgojno-obrazovni ishod
P1.B.4.
Učenik se stvaralački izražava prema vlastitom interesu i sposobnostima potaknut tekstom.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska s ciljem razvoja kreativnosti i stvaralačkog mišljenja • stvara različite radove - individualno, u paru ili u skupini - crta izabrane dijelove teksta, likove i prostor, izražava se pokretom, oblikuje u različitim likovnim tehnikama, izrađuje vlastite slikopriče • oblikuje jednostavnu dramsku improvizaciju koristeći se jezičnom vještinom govorenja rabeći aktivni rječnik, samostalno, u paru ili u skupini

C. KULTURA, BAŠTINA I MEĐUKULTURALNOST

odgojno-obrazovni ishod

P1.C.1.

Učenik uočava jezičnu raznolikost u svome okruženju.

razrada ishoda

- izdvaja sličnosti i razlike uspoređujući hrvatski jezik i druge jezike kojima je okružen
- uočava na karti Europe svoju zemlju i zemlje drugih učenika u razredu pridružujući im jezike koji se u tim zemljama govore

odgojno-obrazovni ishod

P1.C.2.

Učenik uočava sličnosti i razlike osnovnih nacionalnih obilježja zemalja EU-a.

razrada ishoda

- izdvaja sličnosti i razlike uspoređujući svoju kulturu s kulturom učenika kojima je okružen (himna, grb i zastava)

odgojno-obrazovni ishod

P1.C.3.

Učenik posjećuje fizički ili virtualno kulturne institucije i događaje.

razrada ishoda

- upoznaje se s prostorom školske knjižnice i pravilima ponašanja u njoj
- posjećuje školsku knjižnicu s učiteljem i samostalno odabire i posuđuje tekstove za čitanje i/ili slušanje prema vlastitim interesima
- nakon učiteljeve najave kulturnoga događaja ili posjeta kulturne institucije izražava svoja očekivanja
- izražava svoj doživljaj događaja ili posjeta u razgovoru s učiteljem i drugim učenicima
- izražava svoj doživljaj kulturne institucije ili događaja crtežom, slikom i/ili pokretom

RAZRED: P2

A. HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

odgojno-obrazovni ishod

P2.A.1.

Učenik razgovara i govori u skladu s temom iz svakodnevnog života i poštuje pravila uljudnog ophođenja.

razrada ishoda

- razgovara i govori o temama iz svoga života i okruženja, koje zaokupljaju njegovu pozornost
- odgovara na pitanja i postavlja pitanja u većini slučajeva cjelovitom rečenicom

- priča o vlastitim doživljajima i događajima
- opisuje na temelju promatranja
- pripovijeda događaje kronološki
- samostalno pripovijeda kratku priču prema nizu slika
- pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju
- upotrebljava nove riječi koje je naučio kao dio svoga aktivnog rječnika, a prema razrednome rječniku (na panou u učionici)
- točno izgovara sve glasove u riječima prema modelu i jezičnome razvoju
- točno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu

odgojno-obrazovni ishod

P2.A.2.

Učenik sluša jednostavne tekstove, točno izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta.

razrada ishoda

- sluša kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju i dobi
- odgovara na pitanja o slušanome tekstu
- postavlja potpitanja i traži pojašnjenja nepoznatih riječi iz teksta
- razgovara s učiteljem i drugim učenicima o tekstu
- izražava svoje misli i osjećaje o slušanome tekstu pisanjem, govorenjem, crtanjem i/ili pokretom)

odgojno-obrazovni ishod

P2.A.3.

Učenik čita kratke tekstove tematski prikladne svome iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima.

razrada ishoda

- čita različite vrste tekstova naglas u čestim aktivnostima čitanja u učionici
- čita u sebi
- odgovara na pitanja o pročitaneome tekstu
- postavlja pitanja o pročitaneome tekstu
- izdvaja nepoznate riječi
- riječima koje razumije pridružuje riječi na drugom jeziku / jezicima koje uči i njihove sinonime
- riječima koje razumije pridružuje druge riječi hrvatskoga jezika istoga ili sličnoga semantičkoga polja stvarajući asocijativne nizove
- pronalazi podatke i ključne riječi u pročitaneom tekstu prema uputi ili pitanjima učitelja
- čita, izdvaja i tumači podatke iz jednostavnijih grafičkih prikaza i iz tekstova drugih nastavnih predmeta

- pretpostavlja značenje nepoznate riječi prema kontekstu te provjerava pretpostavljeno značenje u razgovoru s učiteljem i drugim učenicima

odgojno-obrazovni ishod

P2.A.4.

Učenik piše rukopisnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.

razrada ishoda

- piše velika i mala slova rukopisnim pismom
- povezuje slova u cjelovitu riječ, riječ u rečenicu pišući rukopisnim pismom
- prepisuje riječi i rečenice rukopisnim slovima
- samostalno piše riječi i rečenice naučenim rukopisnim slovima
- u pisanju rukopisnim slovima pazi na veličinu pojedinih elemenata slova, vrstu poteza i način spajanja
- u pisanju pazi na razliku u veličini slova (veliko i malo slovo)
- razlikuje pojmove na primjerima: glas, slovo, slog, riječ, rečenica i tekst
- u pisanju rastavlja česte i prototipne riječi na slogove na kraju retka; prepoznaje i točno upotrebljava pravopisni znak spojnicu kod rastavljanja riječi na slogove na kraju retka
- piše veliko početno slovo u imenima životinja, jednorječnim blagdanima i praznicima, nazivima ulica i trgova u svome bliskom okruženju te u jednorječnim imenima gradova koje poznaje
- piše znakove (novac) i oznake za mjerne jedinice (duljina, vrijeme)
- piše točno česte i prototipne riječi u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i

odgojno-obrazovni ishod

P2.A.5.

Učenik upotrebljava i objašnjava riječi, sintagme i rečenice u skladu s komunikacijskom situacijom.

razrada ishoda

- usvaja nove riječi i razumije njihovo značenje
- objašnjava značenje određene riječi s obzirom na kontekst u kojemu se riječ pojavljuje
- upotrebljava odgovarajuće riječi s obzirom na kontekst oblikujući sintagme i rečenice
- traži značenje nepoznatih riječi uz pomoć i poticaj učitelja
- sudjeluje u izradi razrednoga rječnika na panou u učionici (strukturiranoga abecednim redom) dopunjujući ga svojim riječima nakon zajedničkoga odabira uz pomoć učitelja
- koristi se riječima s panoa u zadanim aktivnostima i samostalno ih odabirući s ciljem proširivanja aktivnoga rječnika
- prepoznaje i razlikuje izjavnu, upitnu i uskličnu te jesnu i niječnu rečenicu u tekstu
- stvara i piše izjavne (potvrдне i niječne), upitne i usklične rečenice

<ul style="list-style-type: none"> prepoznaje česte i prototipne konkretne imenice i glagole radnje te ih koristi
odgojno-obrazovni ishod
P2.A.6 Učenik uočava različite formalne i neformalne komunikacijske situacijama i njihove temeljne jezične razlike.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> na temelju razlikovanja razgovora kod kuće (neformalno) i razgovora u školi (formalno) prepoznaje i druge komunikacijske neformalne i formalne situacije (razgovor s prijateljima u školi, tijekom igre, s rođacima; u trgovini, kod liječnika, u kulturnim institucijama) obraća se sugovorniku u neformalnoj i formalnoj situaciji točno rabeći zamjenicu ti/Vi izdvaja primjere riječi i izraza u neformalnim i formalnim razgovorima koji su dio njegovoga osobnog iskustva prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) koje izdvaja iz osobnoga komunikacijskoga iskustva
B. TEKSTOVI (književni, neknjiževni i medijski) i STVARALAŠTVO
odgojno-obrazovni ishod
P2.B.1. Učenik izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja teksta i povezuje ih s vlastitim iskustvom.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja teksta izražava sadržaj i svoj doživljaj teksta riječima, crtežom i/ili pokretom izražava vlastito mišljenje o događajima u tekstu i postupcima likova služeći se tekstem uz pomoć učitelja uspoređuje i povezuje postupke likova iz teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u tekstu objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa nudeći konkretan primjer iz teksta
odgojno-obrazovni ishod
P2.B.2. Učenik sluša/čita tekst i razlikuje tekstove prema obliku, vrsti i sadržaju.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> prepoznaje tekst prema obliku i vrsti

- razlikuje pjesmu, priču (izdvaja bajku na temelju nestvarnoga), zagonetku i igrokaz po obliku, vrsti i sadržaju
- uočava dijelove teksta
- prepoznaje strofu i stihove i uočava rimu
- uočava odlomke i prepoznaje početak, središnji dio i završetak
- prepoznaje glavne i sporedne likove
- uočava obilježja igrokaza: lica, dijalog
- uočava likove u vremenu i prostoru radnje

odgojno-obrazovni ishod

P2.B.3.

Učenik prema vlastitom interesu izabire ponuđene tekstove i sluša ih/čita ih s razumijevanjem.

razrada ishoda

- upoznaje se s tekstovima za čitanje/slušanje namijenjenima svojoj dobi
- sudjeluje u ponuđenim aktivnostima u kutku za čitanje i samostalno ih predlaže
- preporučuje pročitane tekstove drugim učenicima govoreći o tekstu uz pomoć rada u nekom drugom izrazu (npr. ilustracija naslovnice, lika ili događaja; osobni predmet povezan s tekstom i sl.)
- uz upute i poticaj učitelja objašnjava vlastiti izbor tekstova koje je pročitao/slušao

odgojno-obrazovni ishod

P2.B.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu i sposobnostima potaknut tekstom.

razrada ishoda

- istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska razvijajući kreativnost i stvaralačko mišljenje
- koristi se jezičnim vještinama govorenja, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima o tekstu oblikuje radove samostalno, u paru ili u skupini
- stvara različite radove, samostalno, u paru ili u skupini: piše po modelu, preoblikuje tekst - stvara novi završetak, mijenja postupke likova, uvodi nove likove i sl.
- izražava se u drugim, samostalno odabranim izrazima potaknut tekstom

C. KULTURA, BAŠTINA I MEĐUKULTURALNOST

odgojno-obrazovni ishod

P2.C.1.

Učenik opisuje jezičnu raznolikost u svome okruženju.

razrada ishoda

<ul style="list-style-type: none"> • izdvaja i opisuje sličnosti i razlike uspoređujući hrvatski jezik i druge jezike kojima je okružen • samostalno, u paru ili u skupini oblikuje radove u kojima se bavi jezičnom raznolikošću slobodno odabirući vrstu izraza • uočava glavni grad svoje zemlje i zemalja učenika u razredu; zemalja u kojima je boravio ili živio i pridružuje im jezike
odgojno-obrazovni ishod
P2.C.2.
Učenik uočava sličnosti i razlike kulture i života u zemljama EU-a.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • izdvaja i opisuje sličnosti i razlike uspoređujući svoju kulturu i način života svoje zemlje s kulturom i načinom života u matičnim zemljama učenika kojima je okružen - osnovni elementi ponašanja u tipičnim i svakodnevnim situacijama (ponašanje oko stola, blagdani, slobodno vrijeme, prehrana i sport) • samostalno, u paru ili u skupini, oblikuje radove u kojima se bavi sličnostima i razlikama kulture i života u zemljama EU-a slobodno odabirući vrstu izraza
odgojno-obrazovni ishod
P2.C.3.
Učenik posjećuje fizički ili virtualno kulturne institucije i događaje.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • posjećuje školsku knjižnicu s učiteljem i samostalno posuđuje tekstove za čitanje/slušanje prema vlastitim interesima • sudjeluje u osmišljenim aktivnostima u prostoru školske knjižnice (npr. pronadi 10 knjiga čiji naslov počinje slovom M) • nakon učiteljeve najave kulturnoga događaja ili posjeta kulturnoj instituciji izražava svoja očekivanja • izražava svoj doživljaj događaja ili posjeta u razgovoru s učiteljem i drugim učenicima • izdvaja i objašnjava što mu se sviđa ili ne sviđa u kulturnoj instituciji ili u vezi s kulturnim događajem • iskazuje svoj doživljaj nakon kulturnog događaja crtežom, slikom, govorom, pokretom ili kraćim tekstom
RAZRED: P3
A. HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA
odgojno-obrazovni ishod
P3.A.1.

Učenik razgovara i govori o zadanoj temi poštujući kulturu govorenja i slušanja.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • uočava i razlikuje neformalne i formalne komunikacijske situacije koje nisu dio njegova neposrednog iskustva • u paru oblikuje dijaloge neformalnih i formalnih komunikacijskih situacija pokazujući ovladanost komunikacijskim činom • primjereno komunikacijskoj situaciji sluša i govori • govori kraći (jednostavniji) tekst prema strukturi: uvod, središnji dio, završetak • pripovijeda događaje nižući ih kronološki te dodajući opis ili dijalog • služi se primjerenim riječima, sintagmama i rečenicama u skladu s komunikacijskom situacijom i temom • u govornim situacijama samostalno prilagođava ton i intonaciju te odabire odgovarajući stil s obzirom na komunikacijsku situaciju • točno izgovara prototipne i česte riječi u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i
odgojno-obrazovni ishod
P3.A.2.
Učenik sluša tekst i prepričava njegov sadržaj.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • sluša tekst prema unaprijed zadanim smjernicama • odgovara na pitanja o slušanome tekstu • postavlja pitanja o slušanome tekstu uzimajući u obzir i pitanja drugih učenika • izdvaja nepoznate riječi i pretpostavlja njihovo značenje na temelju konteksta • s učiteljem i drugim učenicima provjerava pretpostavljeno značenje • prepričava slušani tekst s ciljem unapređenja svojih usmenih jezičnih vještina i sposobnosti (npr. uočiti izbjegavati nepotrebna ponavljanja, skratiti - sažeti pojedine dijelove, naglasiti ključne događaje, primjereno oblikovati završetak) • prepričava slušani tekst s unaprijed zadanim riječima koje treba uvrstiti u svoje govorenje • uočava važnost slušanja u formalnim i neformalnim situacija s ciljem izbjegavanja nesporazuma
odgojno-obrazovni ishod
P3.A.3.
Učenik čita kraće tekstove i izdvaja najvažnije podatke.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • čita različite vrste tekstova naglas u čestim aktivnostima čitanja u učionici • čita u sebi • razgovara o pročitanim tekstovima s učiteljem i drugim učenicima iznoseći doživljaj i stav o tekstu

- postavlja pitanja o pročitanome tekstu uzimajući u obzir i pitanja drugih učenika
- izdvaja nepoznate riječi i pretpostavlja njihovo značenje na temelju konteksta
- s učiteljem i drugim učenicima provjerava pretpostavljeno značenje
- riječima koje razumije pridružuje riječi na drugom jeziku / jezicima koje uči i njihove sinonime
- riječima koje razumije pridružuje druge riječi hrvatskoga jezika istoga ili sličnoga semantičkoga polja stvarajući asocijativne nizove
- samostalno izdvaja najvažnije podatke i ključne riječi u pročitanome tekstu
- na temelju izdvojenih podataka i ključnih riječi kratko - sažeto prepričava pročitan tekst
- čita, izdvaja i tumači podatke iz jednostavnih grafičkih prikaza i iz tekstova drugih nastavnih predmeta
- uočava grafičku strukturu teksta: naslov, nadnaslov i podnaslov; tijelo teksta, odlomci/paragrafi; ilustracije i/ili fotografije; rubrike

odgojno-obrazovni ishod

P3.A.4.

Učenik piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu s temom.

razrada ishoda

- piše prema modelu jednostavne tekstove o zadanoj ili o slobodno odabranoj temi oblikujući ih grafički i sadržajno u trodijelnu strukturu
- piše tekst neposredno promatrajući, zamišljajući i/ili predočavajući temu ili sadržaj
- piše različite jednostavne tekstove: čestitka, e-poruka, vijest, prognoza vremena, pozivnica, razglednica, kraći sastavak
- piše točno prototipne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja)
- piše veliko početno slovo u imenima ulica i trgova u svome okruženju; naseljenih mjesta, voda i gora - jednorječnih i višerječnih - koje su mu poznate kao geografski pojmovi; imena knjiga, časopisa i novina
- točno rabi dvotočku i zarez u nabranjanju
- piše točno imena mjeseci i datum u hrvatskome jeziku
- uspoređuje pisanje imena mjeseci i datuma s drugim jezikom/jezicima koje uči, posebno engleskim jezikom

odgojno-obrazovni ishod

P3.A.5.

Učenik upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u skladu s komunikacijskom situacijom, objašnjava gramatičke kategorije imenica, glagola i pridjeva te primjenjuje pravopisna pravila.

razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • objašnjava značenje prototipnih imenica i određuje im gramatičke kategorije roda i broja • uočava glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na prototipnim primjerima • piše pridjeve uz imenice uočavajući tu vrstu sintagme • prepoznaje glagole i pridjeve na prototipnim primjerima • prepoznaje česte umanjnice i uvećanice • oblikuje izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu; jesnu i niječnu rečenicu primjenjujući prethodno navedene sadržaje
odgojno-obrazovni ishod
P3.A.6.
Učenik razlikuje pojam standardnoga jezika od njegovih idioma.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • uočava u ponuđenim prototipnim primjerima riječi, sintagmi i rečenica razlike u izrazu između standardnoga jezika i njegovih idioma • riječi idioma hrvatskoga jezika zamjenjuju riječima standardnoga jezika prema modelu ili uz pomoć učitelja • riječi standardnoga jezika zamjenjuje riječima idioma svoga obiteljskog okruženja • povezuje slušane primjere sa svojim jezičnim znanjem i iskustvom • svoj doživljaj teksta na idiomu uspoređuje s doživljajima drugih učenika i učitelja, a u odnosu na standardni jezik
B. TEKSTOVI (književni, neknjiževni, medijski) I STVARALAŠTVO
odgojno-obrazovni ishod
P3.B.1.
Učenik povezuje sadržaj i temu teksta sa svojim znanjima i iskustvom.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • iskazuje doživljaj nakon slušanja/čitanja teksta • svoj doživljaj teksta uspoređuje s doživljajima drugih učenika i učitelja • povezuje sadržaj i temu teksta sa svojim znanjem i iskustvom • u slušanim/čitanim tekstovima uočava etičke vrijednosti i o njima iznosi svoj stav
odgojno-obrazovni ishod
P3.B.2.
Učenik čita tekst i uočava njegova obilježja s obzirom na vrstu i medij.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • uočava temu teksta i samostalno ju jezično oblikuje

- **prepoznaje** u tekstu:
  - *subjektivnost i objektivnost
  - *redoslijed događaja - kronološki; uzročno-posljedično
  - *izmjenu dijaloga i monologa
  - *didaskalije
  - *mjesto i vrijeme radnje
  - *likove koje opisuje prema izgledu, ponašanju i govoru
- **uočava** u tekstu:
  - *ritam, rimu i usporedbu (npr. jak kao lav, brz kao zec)
  - *ponavljanja u tekstu, posebno u stihu i strofi
  - *vizualnost i auditivnost na kojima se temelje pjesničke slike
  - *slikovitost, zvučnost i ritmičnost, posebno u pjesničkom tekstu

odgojno-obrazovni ishod

P3.B.3.

Učenik prema vlastitome interesu izabire ponuđene tekstove za slušanje/čitanje.

razrada ishoda

- sudjeluje u aktivnostima u kutku za čitanje gdje mu je omogućeno razvijanje čitateljskog ukusa i poticanje intrinzične motivacije za čitanje
- razlikuje vrste knjiga za djecu prema pokazanom te samostalno odabire i predlaže tekstove za zajedničko čitanje, a prema interesu koji obrazlaže
- sudjeluje u izradi razrednog panoa o pročitanim knjigama iznoseći svoj stav o čitanju i pročitanim tekstovima
- tekstom, audio/videozapisom ili nekim drugim izrazom preporučuje drugim učenicima knjige za čitanje

odgojno-obrazovni ishod

P3.B.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu i sposobnostima potaknut nekim životnim iskustvom i/ili doživljajem teksta.

razrada ishoda

- istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska razvijajući kreativnost i stvaralačko mišljenje
- koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima o tekstu oblikujući radove samostalno, u paru ili u skupini

- stvara različite radove koristeći se standardnim jezikom ili kojim od idioma tekstove različitih stilova i vrsta; oblikuje slikovnicu, plakat, strip ili naslovnicu knjige; glumi; sudjeluje u stvaranju razrednih novina; izražava se pokretom ili glazbom - prema vlastitom interesu

C. KULTURA, BAŠTINA I MEĐUKULTURALNOST

odgojno-obrazovni ishod

P3.C.1.

Učenik opisuje jezičnu raznolikost u svome okruženju.

razrada ishoda

- opisuje sličnosti i razlike uspoređujući hrvatski jezik i druge jezike kojima je okružen
- uočava različite izvore informacija na koje se upućuje, a povezane su s jezicima (npr. Hrvatski zvučni atlas)
- samostalno, u paru ili u skupini oblikuje radove u kojima se bavi jezičnom raznolikošću slobodno odabirući vrstu izraza
- pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi, na koje se upućuje
- izdvaja informacije iz jedne vrste izvora i prenosi ih u druge vrste izraza koje sam odabire

odgojno-obrazovni ishod

P3.C.2.

Učenik uočava sličnosti i razlike kulture i života zemljama EU-a.

razrada ishoda

- opisuje sličnosti i razlike uspoređujući svoju kulturu i način života svoje zemlje s kulturom i načinom života u matičnim zemljama učenika kojima je okružen - narodni običaji, odijevanje, govor tijela i neverbalna komunikacija, odnos prema prirodi i ekologiji, a prema vlastitim interesima
- uočava na karti veće gradove u Hrvatskoj i one s kojima je obiteljski povezan
- izdvaja nacionalni park ili više njih, u skladu s interesom
- izdvaja životinje koje voli i istražuje žive li i u Hrvatskoj
- samostalno, u paru ili u skupini oblikuje radove u kojima se bavi sličnostima i razlikama kulture i života u zemljama EU slobodno odabirući vrstu izraza

odgojno-obrazovni ishod

P3.C.3.

Učenik posjećuje fizički ili virtualno kulturne institucije i događaje.

razrada ishoda

- posjećuje školsku knjižnicu s učiteljem ili samostalno i posuđuje tekstove za slušanje/čitanje po vlastitim interesima
- sudjeluje u osmišljenim aktivnostima u prostoru školske knjižnice

<ul style="list-style-type: none"> • nakon učiteljeve najave kulturnoga događaja ili posjeta kulturnoj instituciji izražava svoja očekivanja • razgovara s učiteljem i drugim učenicima nakon kulturnoga događaja i izražava svoj doživljaj i stav • izdvaja i objašnjava što mu se sviđa ili ne sviđa u kulturnoj instituciji ili u vezi s kulturnim događajem • iskazuje svoj doživljaj nakon kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom, pokretom ili kraćim tekstom
RAZRED: P4
A. HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA
odgojno-obrazovni ishod
P4.A.1.
Učenik razgovara i govori u skladu s komunikacijskom situacijom.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • razgovara i govori prema zadanoj ili slobodnoj temi • organizira govor prema trodijelnoj strukturi: uvod, središnji dio i završetak • sadržajem i strukturom govorenja cjelovito obuhvaća temu • služi se primjerenim riječima, sintagmama i rečenicama odabirući odgovarajući stil u skladu s komunikacijskom situacijom i temom • razgovara i govori pokazujući razinu ovladanosti standardnojezičnom normom • sudjeluje u organiziranoj ili spontanoj raspravi • primjereno komunikacijskoj situaciji sluša i govori • uočava važnost i primjereno rabi elemente neverbalne komunikacije • poštuje društveno prihvatljiva pravila uljudne komunikacije u različitim komunikacijskim situacijama
odgojno-obrazovni ishod
P4.A.2.
Učenik sluša različite tekstove, izdvaja važne podatke i prepričava tekst.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • slušajući izdvaja važne podatke iz teksta prema unaprijed dobivenim smjernicama, pitanjima ili uputi • izdvaja nepoznate riječi, pretpostavlja njihovo značenje na temelju konteksta i provjerava pretpostavljeno značenje s učiteljem i drugim učenicima • izražava mišljenje i stav o slušanom tekstu uvažavajući mišljenje i stav drugih učenika • prepričava tekst - usmeno ili pisano - na temelju izdvojenih podataka primjenjujući trodijelnu strukturu
odgojno-obrazovni ishod
P4.A.3.
Učenik čita tekst i prepričava sadržaj teksta služeći se bilješkama.

razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • razgovara o pročitanom tekstu s učiteljem i drugim učenicima iznoseći doživljaj i stav o tekstu • povezuje grafičku strukturu teksta i sadržaj • izdvaja nepoznate riječi i pretpostavlja njihovo značenje na temelju konteksta koje uspoređuje s drugim riječima koje izdvaja kao nepoznate pridružuje riječi na drugom jeziku koji uči te is • bliskoznačnice hrvatskoga jezika kojima je već ovladao • izdvaja važne podatke iz teksta i piše bilješke s obzirom na strukturu i sadržaj • prepričava tekst na temelju bilježaka • sažima prepričani tekst • čita, izdvaja i tumači podatke iz grafičkih prikaza i iz tekstova drugih nastavnih predmeta • uspoređuje svoj rad (unutar ovoga ishoda) s radovima drugih učenika te vrednuje i samovrednuje prema modelu •
odgojno-obrazovni ishod
P4.A.4.
Učenik piše tekstove strukturirajući ih s obzirom na vrstu teksta.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • piše tekstove poštujući strukturu zadane ili odabrane vrste teksta • piše funkcionalne tekstove prema modelu primjenjujući gramatičke sadržaje svih prethodnih ishoda - razglednica, e-pismo, vijest, preporuka za proizvod; knjigu, film ili predstavu • piše tekstove prema modelu primjenjujući osnovna obilježja očekivanoga stila s obzirom na vrstu teksta (npr. pjesma, priča, dijalog) prema vlastitome interesu • točno piše posvojne pridjeve izvedene od vlastitih imena, svoga i drugih učenika • piše veliko početno slovo: imena naroda, stanovnika, država i gradova koji su mu izvanjezično poznati; knjiga, filmova i novina • uspoređuje svoj rad (unutar ovoga ishoda) s radovima drugih učenika te vrednuje i samovrednuje prema modelu
odgojno-obrazovni ishod
P4.A.5.
Učenik oblikuje tekst primjenjujući jezična znanja o imenicama, glagolima i pridjevima.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • u tekstu točno piše atributne sintagme poštujući pravila sročnosti pridjeva i imenice (rod i broj) • u tekstu uočava glagolske oblike prezent, perfekt i futur I. za izricanje sadašnje, prošle i buduće radnje • točno piše prezent, perfekt i futur I. čestih i prototipnih glagola kojima je izložen tijekom poučavanja • u tekstu značenjski točno rabi riječi i sintagme

<ul style="list-style-type: none"> funkcionalno primjenjuje jezična znanja svih dosadašnjih ishoda
odgojno-obrazovni ishod
P4.A.6.
Učenik objašnjava razliku hrvatskoga standardnog jezika i triju narječja.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> prepoznaje u slušanom ili čitanom tekstu najtipičnije elemente kajkavskog, čakavskog i/ili štokavskog narječja uočava elemente svoga idioma i povezuje ih s obilježjima narječja kojemu pripadaju prototipnim i čestim primjerima iz pojedinoga narječja pridružuje sinonimne riječi iz drugih dvaju narječja i standardnoga jezika uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika kao jezično bogatstvo koje je važno čuvati
B. TEKSTOVI (književni, neknjiževni, medijski) I STVARALAŠTVO
odgojno-obrazovni ishod
P4.B.1.
Učenik povezuje sadržaj i temu teksta sa svojim znanjem i iskustvom, posebno čitateljskim.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> iskazuje doživljaj nakon slušanja/čitanja teksta svoj doživljaj teksta uspoređuje s doživljajima drugih učenika i učitelja povezuje sadržaj i temu sa svojim znanjem i iskustvom u slušanim/čitanim tekstovima uočava etičke vrijednosti i o njima zauzima stav argumentira svoj stav iznoseći primjere iz svoga iskustva ili iz drugih tekstova uočava u tekstu općeljudske vrijednosti i izdvaja dijelove teksta kojima ih argumentira
odgojno-obrazovni ishod
P4.B.2.
Učenik čita tekst i objašnjava temeljna obilježja s obzirom na vrstu i medij.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> uočava temu teksta i samostalno ju jezično oblikuje u tekstu izdvaja i uz pomoć učitelja objašnjava njegova temeljna obilježja s obzirom na vrstu i medij osnovna obilježja pripovijetke, pjesme, bajke, basne, zagonetke, igrokaza, biografije i dječjega romana, mudre izreke prepoznaje pjesničke slike (slika u pokretu, slika u mirovanju), personifikacija i onomatopeja u književnome tekstu

- prepoznaje obilježja poetskih tekstova: stih, strofa, ritam, zvučnost, slikovitost, ponavljanje u stihu, pjesničke slike, onomatopeja, personifikacija, preneseno značenje u odnosu na doslovno (npr. on je lav)
- prepoznaje obilježja proznih tekstova: događaj, likovi, pripovjedne tehnike
- prepoznaje obilježja dramskih tekstova: lica, dijalog, monolog, funkcija didaskalije
- prepoznaje obilježja neknjiževnih tekstova: informativnost, točnost, korisnost za svakodnevni život, objektivnost, sažetost, izostanak poetičnosti

odgojno-obrazovni ishod

P4.B.3.

Učenik čita tekstove prema vlastitom interesu i obrazlaže svoj izbor.

razrada ishoda

- sudjeluje u aktivnostima u kutku za čitanje gdje mu je omogućeno razvijanje čitateljskog ukusa i poticanje intrinzične motivacije za čitanje ponudom tekstova različitih vrsta i žanrova
- nadopunjuje i obrazlaže popis pročitanih tekstova / knjiga koje samostalno odabire za čitanje prema svome interesu
- sudjeluje u izradi razrednoga panoa o pročitanim knjigama
- tekstom, audio/videozapisom ili nekim drugim izrazom preporučuje drugim učenicima knjige za čitanje
- uočava strukturu i sadržaj rječnika, leksikona i enciklopedije za djecu (sastavni dio biblioteke u učionici)
- vrednuje pročitano u anketi ili na skali procjene i svoje rezultate uspoređuje s podacima ostalih učenika
- sudjeluje u izboru pojedinih tekstova svoga razreda (npr. tekst mjeseca) na temelju unaprijed dogovorenih kriterija (npr. zanimljivost, originalnost, korisnost za pojedinca i zajednicu i sl.)

odgojno-obrazovni ishod

P4.B.4.

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut nekim životnim iskustvom i/ili doživljajem teksta.

razrada ishoda

- koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja radova u kojima dolazi do izražaja kreativnost i stvaralačko mišljenje
- prikuplja vlastite radove u radnu mapu (portfolio) prateći vlastiti napredak
- stvara različite individualne radove: npr. pripovijeda sadržaj književnoga teksta iz perspektive drugoga lika, vremena ili mjesta; oblikuje tekst o relevantnoj temi iz svoga okruženja; izražajno

<p>čita tekstove i/ili recitira/krasnoslovi pri čemu stvara zvučni ili videozapis; piše dnevnik; snima audio/videoprilog; stvara fotopriču ili fotostrip</p> <ul style="list-style-type: none"> • samovrednuje svoje radove u odnosu na radove drugih učenika s ciljem razvijanja osobnoga kreativnog izraza i stvaralačkoga mišljenja
odgojno-obrazovni ishod
P4.B.4.
Učenik iz teksta izdvaja važne podatke koristeći se različitim izvorima primjerenima dobi.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • razlikuje izvore podataka i informacija: tiskani izvori, audio i videozapisi i digitalni izvori • uočava autorstvo tekstova i podataka u različitim izvorima • dolazi do podataka kombinirajući različite izvore uvažavajući autorstvo i navodeći izvor • prepoznaje, preuzima, pregledava i objašnjava materijale sa školske mrežne stranice • upotrebljava podatke u različite svrhe: proširuje sadržaje učenja; priprema se za pisanje, govorenje, stvaralaštvo; aktivno se uključuje u život školske zajednice
odgojno-obrazovni ishod
P4.B.6.
Učenik razlikuje medije primjerene svojoj dobi i interesima.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • razlikuje tiskovine, radijski i televizijski program, elektroničke publikacije • uočava važnost vlastite sigurnosti u korištenju interneta • čita, sluša i/ili gleda medijski tekst duljinom i sadržajem primjeren dobi • uspoređuje tekstove iz različitih medija i izdvaja temeljne sličnosti i razlike • pretražuje mrežne portale na poveznicama koje dobiva od učitelja • uočava sličnosti i razlike između teksta, predstave, filma, radijske i televizijske emisije (iako govore o istoj ili sličnoj temi)
C. KULTURA, BAŠTINA I MEĐUKULTURALNOST
odgojno-obrazovni ishod
P4.C.1.
Učenik opisuje jezičnu raznolikost u svome okruženju.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje hrvatski jezik i druge jezike kojima je okružen • uočava uz pomoć učitelja na karti hrvatske regije, veće rijeke i planine u Hrvatskoj, i točno zapisuje njihove nazive (jednorječne i višerječne)

- izdvaja uz pomoć učitelja najpoznatije biljne vrste u Hrvatskoj, dio njih povezuje s hrvatskim kovanicama
- izdvaja uz pomoć učitelja poznate osobe iz hrvatske prošlosti, a prema svojim interesima (npr. znanost, sport, umjetnost i sl.)
- samostalno, u paru ili u skupini oblikuje radove u kojima se bavi jezičnom raznolikošću slobodno odabirući vrstu izraza
- pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi, na koje se upućuje
- izdvaja informacije iz jedne vrste izvora i prenosi ih u druge vrste izraza koje sam odabire

odgojno-obrazovni ishod

P4.C.2.

Učenik uočava sličnosti i razlike kulture i života u zemljama EU-a.

razrada ishoda

- opisuje sličnosti i razlike uspoređujući svoju kulturu i način života svoje zemlje s kulturom i načinom života u matičnim zemljama učenika kojima je okružen – arhitektura, likovna i glazbena umjetnost, Zagrebačka škola crtanoga filma
- samostalno, u paru ili u skupini oblikuje radove u kojima se bavi sličnostima i razlikama kulture i života u zemljama EU slobodno odabirući vrstu izraza

odgojno-obrazovni ishod

P.4.C.3.

Učenik razlikuje i opisuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.

- posjećuje školsku knjižnicu s učiteljem ili samostalno i posuđuje tekstove za slušanje/čitanje prema vlastitim interesima
- sudjeluje u osmišljenim aktivnostima u prostoru školske knjižnice
- nakon učiteljeve najave kulturnoga događaja ili posjeta kulturnoj instituciji priprema se u paru ili u skupini prikupljanjem informacija o događaju ili instituciji
- razgovara s učiteljem i drugim učenicima nakon kulturnoga događaja i izražava svoj doživljaj i stav
- uspoređuje informacije i zapažanja o kulturnoj instituciji ili o kulturnom događaju s prikupljenim informacijama
- izražava svoja zapažanja na temelju unaprijed danih uputa i zadataka

RAZRED: P5

A. HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

odgojno-obrazovni ishod

P5.A.1.

Učenik govori i razgovara o pročitanim i slušanim tekstovima u skladu s interesima, potrebama i iskustvom.

razrada ishoda

- razlikuje različite svrhe govorenja: osobna i javna
- primjenjuje različite govorne činove: zahtjev, isprika, zahvala i poziv
- razgovara radi razmjene informacija
- pripovijeda kronološki nižući događaje
- razgovijetno govori i točno intonira rečenice

TEKSTOVI: razgovorne igre, spontani razgovor, stvaralačko prepričavanje događaja.

odgojno-obrazovni ishod

P5.A.2.

Učenik sluša tekst, izdvaja ključne riječi prema smjernicama i uputama.

razrada ishoda

- razumije cjelovit sadržaj slušanoga teksta
- iz slušanoga teksta može izdvojiti tražene podatke ili poruke
- o slušanom tekstu vodi kratke bilješke prema uputama
- izdvaja ključne riječi prema uputama i smjernicama
- prepričava kraći slušani tekst služeći se bilješkama
- slušajući tekst zapisuje nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora
- uz pomoć učitelja traži u rječniku njihovo značenje

TEKSTOVI: intervju, radijski i televizijski prilozi, kraći književni i neknjiževni tekstovi

odgojno-obrazovni ishod

P5.A.3.

Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.

razrada ishoda

- uočava sastavne elemente grafičke strukture teksta: naslov, podnaslove, fotografije i/ili ilustracije
- izdvaja ključne riječi i piše kratke bilješke prema uputi
- prepričava tekst služeći se bilješkama
- objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora i s pomoću rječnika
- služi se sadržajem i kazalom pojmova u traženju informacija
- ovladava osnovnim tehnikama pretraživanja interneta u aktivnostima s učiteljem

TEKSTOVI: sažetak, uputa; slikovni prikaz podataka.

odgojno-obrazovni ishod

P5.A.4.

Učenik piše tekstove trodijelne strukture u skladu s temom prema modelu i/ili planu pisanja.

razrada ishoda

- piše sastavak / tekst trodijelne strukture u skladu sa slobodno odabranom ili zadanom temom prema modelu i/ili planu pisanja
- utvrđuje temu: čita i istražuje o temi u različitim izvorima, povezuje temu sa stečenim znanjem i iskustvom
- piše bilješke o temi
- pripovijeda kronološki nižući događaje povezujući rečenice tako da sljedeća proizlazi iz prethodne
- služi se novim riječima koje je čuo ili pročitao istražujući o temi
- piše u skladu s usvojenim gramatičkim i pravopisnim pravilima
- primjereno rabi osobne zamjenice na mjestu subjekta
- piše zarez odvajajući usklik i vokativ od ostatka rečenice

TEKSTOVI: stvaralačko prepričavanje, e-poruka; opis osobe

odgojno-obrazovni ishod

P5.A.5.

Učenik prepoznaje u tekstu promjenjive i nepromjenjive vrste riječi i tumači njihove morfološke kategorije na prototipnim primjerima.

razrada ishoda

- prepoznaje i razlikuje morfološke kategorije kojima se uspostavljaju veze među riječima: rod, broj, padež, lice i vrijeme
- prepoznaje i razlikuje infinitiv, glagolski pridjev radni, pomoćne glagole
- prepoznaje, razlikuje i izriče prezent, perfekt i futur I. (sprezanje)
- razlikuje opće i vlastite imenice, opisne i posvojne pridjeve
- uočava padeže kao različite oblike iste riječi na čestim i oglednim primjerima
- provodi sklonidbu imenica na oglednim i čestim primjerima
- provodi stupnjevanje pridjeva na uporabnoj razini
- provodi (i, gdje je potrebno, bilježi) glasovne promjene u riječima na čestim i oglednim primjerima
- razlikuje značenje svih nepromjenjivih vrsta riječi u kontekstu

odgojno-obrazovni ishod

P5.A.6.

Učenik prepoznaje u tekstu imena i pridjeve koji se pišu velikim početnim slovom, pridjeve koji se pišu malim početnim slovom te glasovne promjene

razrada ishoda

- prepoznaje i razlikuje imena kontinenata, država i naseljenih mjesta

<ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje i razlikuje posvojne pridjeve na -ov, -ev, -in i -ski, -ški, -čki/-ćki • uočava glasovne promjene u riječima na čestim i prototipnim primjerima
odgojno-obrazovni ishod
P5.A.7.
Učenik oblikuje tekst i primjenjuje jezična znanja - gramatička i pravopisna na prototipnim i čestim primjerima.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • točno i primjereno rabi u govoru i u pismu infinitiv, glagolski pridjev radni, pomoćne glagole • točno i primjereno rabi u govoru i u pismu prezent, perfekt i futur I. • točno i primjereno rabi u govoru i u pismu imenice i pridjeve • provodi (i, gdje je potrebno, bilježi) glasovne promjene u riječima na čestim i prototipnim primjerima • piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima: vlastite imenice (veliko početno slovo u imenima kontinenta, država, naseljenih mjesta) • piše veliko početno slovo u posvojnim pridjevima na -ov, -ev, -in • piše malo početno slovo u posvojnim pridjevima na -ski, -ški, -čki/ćki
odgojno-obrazovni ishod
P5.A.8.
Učenik točno rabi česte lekseme i leksičke sveze u tekstovima.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • česte tuđice i strane riječi i izraze zamjenjuje hrvatskim riječima kad se izražava o vlastitom iskustvu • točno rabi česte kolokacije u sporazumijevanju o temama iz svakodnevnoga života povezanim s njegovim interesima, potrebama i iskustvom
TEKSTOVI: kraći književni i neknjiževni tekstovi
B. TEKSTOVI (književni, neknjiževni, medijski) I STVARALAŠTVO
odgojno-obrazovni ishod
P5.B.1.
Učenik obrazlaže doživljaj teksta, objašnjava uočene ideje povezujući tekst sa svijetom oko sebe.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • izražava doživljaj o tekstu • uočava različite stavove i vrijednosti u tekstu i uspoređuje ih s vlastitim stavovima i vrijednostima • komentira i obrazlaže vlastito razumijevanje teksta • prepoznaje glavne ideje teksta i povezuje ih sa stvarnošću • izdvaja sadržaje koji promiču pozitivne vrijednosti • uočava različite svrhe čitanja (učenje, užitak, informiranje i sl.)

TEKSTOVI: književni, neknjiževni i medijski tekstovi
odgojno-obrazovni ishod
P5.B.2. Učenik razlikuje temeljna žanrovska obilježja teksta.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • uočava književnost kao umjetnost riječi • objašnjava razliku između književnih i ostalih tekstova navodeći primjere <p>U književnim tekstovima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razlikuje književne tekstove prema lirskim, epskim i dramskim obilježjima • uočava zvučnost (imenuje onomatopeju) i ritmičnost (razlikuje usporen i ubrzan ritam i uočava rimu) • uočava stih (razlikuje stih prema rimi) i strofu • razlikuje pripovjedne tehnike: pripovijedanje o događajima, opisivanje, dijalog • uočava sceničnost dramskoga teksta • prepoznaje dijalog, monolog, didaskalije na konkretnim primjerima • prepoznaje jezično-stilska obilježja književnoga teksta na konkretnim primjerima: preneseno značenje, motiv, pjesničku sliku, epitet, usporedbu <p>U neknjiževnim tekstovima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uočava uporabu i organizaciju pojedinih sadržajnih i grafičkih elemenata radi prenošenja poruke • uočava doslovnu uporabu jezika • uočava opremu teksta – sastavne elemente grafičke strukture teksta: naslov, podnaslove, fotografije i/ili ilustracije, slikovne prikaze podataka • uočava kratice, brojeve i njihovu funkciju u tekstu
TEKSTOVI književni: lirska pjesma: domoljubna, pejzažna; kratka priča, roman za djecu i mlade, igrokaz; neknjiževni: uputa, recept, vremenska prognoza, plakat, oglas
odgojno-obrazovni ishod
P5.B.3. Učenik obrazlaže vlastiti izbor teksta.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • izražava vlastiti doživljaj teksta • obrazlaže razloge vlastitog izbora teksta s obzirom na svrhu teksta (npr. učenje, užitak, informativnost i sl.) • preporučuje odabrani tekst vršnjacima predstavljajući ga prema uputama ili unaprijed postavljenim zadacima

TEKSTOVI: učenički izbor koji mora biti potpuno slobodan i ne obuhvaća tekst koji je do trenutka odabira dio silabusa
odgojno-obrazovni ishod
P5.B.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu i sposobnostima potaknut tekstem
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • oblikuje radove u kojima dolazi do izražaja kreativnost i samostalnost na temelju na temelju vlastitih sposobnosti i jezičnih vještina • istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska • poštuje tuđe intelektualno vlasništvo
C. KULTURA, BAŠTINA I MEĐUKULTURALNOST
odgojno-obrazovni ishod
P5.C.1. Učenik opisuje značenje pojmova kultura i baština.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • upoznaje pojmove kultura i baština • prepoznaje značenje pojmova kultura i baština i povezuje ih sa svakodnevnim životom i običajima koji su mu poznati • uspoređuje kulturu i baštinu Hrvatske, zemlje primateljice i zemalja suučenika
odgojno-obrazovni ishod
P5.C.2. Učenik uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika.
razrada ishoda
<ul style="list-style-type: none"> • objašnjava službenu ulogu i uporabu hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma u Republici Hrvatskoj • razlikuje hrvatski standardni jezik od materinskoga jezika, drugoga jezika te navodi primjere • uspoređuje vlastiti govor s hrvatskim standardnim jezikom • prepoznaje i izdvaja riječi razgovornoga jezika te ih zamjenjuje riječima hrvatskoga standardnog jezika • imenuje tri narječja i tri govora
TEKSTOVI: isječci na portalima, zvučni atlas, tekstovi popularnih ili tradicijskih pjesama
odgojno-obrazovni ishod
P5.C.3. Učenik posjećuje fizički ili virtualno kulturne institucije ili događaje.
razrada ishoda

- posjećuje različite kulturne institucije i događaje potkrepljujući time sadržaje iz prethodnih ishoda
- surađuje s učenicima hrvatskoga jezika u drugim Europskim školama i učenicima u Hrvatskoj
- sudjeluje u projektima s učenicima drugih jezika u Europskim školama